VIENYBĖ

LITHUANIAN NATIONAL WEEKLY

Lietuvi, tavo pareiga ginti Ameriką. Tuojau, [illegible] žlioda mas, pirk Defense Bondsus. Skubinkis į talką [illegible] kovojančiam su agresoriais, su tautų laisvės [illegible] s.

LVI METAI 15 N. PENKTADIENIS, 1942 M. BALANDŽIO (APRIL) 10 D. BROOKLYN, N. Y. KAINA 5 CENTAI

THE NEW YORK PUBLIC LIBRARY
APR 11 1942
ASTOR, LENOX AND TILDEN FOUNDATIONS
New York Public Library 470 Fifth Ave.

BUY UNITED STATES DEFENSE BONDS AND STAMPS

DABAR

Tegu jis sėdi
Ką tai reiškia?
"Naujas frontas"
Argi klaida?

JUOZAS TYSLIAVA

Komunistai įsigeidė išlaisvinti Browderį.

Girdi, labai negražu laikyti kalėjime "didžiausią fašizmo priešą."

Bet nereikia pamiršti, kad Browderio bylos metu, šitas "didžiausias fašizmo priešas" buvo aktingas Hitlerio bendradarbis.

Kas jeigu ne Browderis organizavo "taikos mobilizaciją"? Kas, jeigu ne Browderis siuntė savo "vienminčius" Baltųjų Rūmų "pikietuoti"? Kas, jeigu ne Browderis organizavo streikus tose dirbtuvėse, kur buvo gaminami pabūklai fašizmui naikinti?

Jeigu ne Browderio instiguoti streikai, tai šiandien ne tik Amerika, Anglija, bet ir Sovietų Sąjunga būtų daug geriau ginkluotos. Jeigu dėl tų karo pabūklų stokos šiandien miršta ne tik amerikiečiai, bet ir rusai, tai niekeno kito, kaip tik Browderio ir jo klikos kaltė.

Ir šitokį žmogų paleisti? Ne! Tegu jis sėdi.

* * *

Iš įvairių SLA kuopų pranešama, kad šiuose rinkimuose komunistai ragina balsuoti už kai kuriuos tautininkų kandidatus.

Sąlyga? Tautininkai turi balsuoti už Masytę...

Tokia agitacija ėjo 38 kuopoje, Brooklyne.

Ką tai reiškia? Argi kai kurie tautininkai, SLA nariai, susidėjo su tais, kurie dar visai neseniai džiaugėsi, kad Stalinas pasmaugė Lietuvos nepriklausomybę?!

Jeigu taip, tai su tokiais "tautininkais" mums nepakeliui. Šitokiam "bendram frontui" SLA nariai privalo atsukti "bendrą užpakalį".

* * *

Komunistai labai norėtų, kad Anglija pradėtų naują frontą...

Bet Anglija jau seniai kariauja su Hitleriu. Kada anglai grūmėsi su Hitlerio legijonais Norvegijoje, Prancūzijoje ir Libijoje, tai komunistai buvo labai nepatenkinti.

Bet jeigu dabar komunistai pakeitė savo nuomonę, tai ar negeriau būtų, kad Sovietų Sąjunga pradėtų naują frontą.

Šiandien anglai sunkiai grumiasi su japonais. Argi tai ne naujas frontas? Nei Anglijos, nei Amerikos lėktuvai negali pasiekti Japonijos salų. Tuo tarpu Sovietų Sąjungai, turinčiai kariuomenę, laivyną ir tūkstančius lėktuvų Tolimuose Rytuose, būtų labai lengva pulti Japoniją. Tai būtų naujas frontas. Tai būtų didelė pagalba ne tik Anglijai, bet ir Amerikai.

Bet, vietoj to, Maskvos diplomatai kalbasi su japonais apie... žvejybę.

* * *

Yra žmonių, kurie mano, kad Prancūzijos ar Anglijos gerovei ir saugumui turėjusios būti paaukotos Pabaltijo valstybės.

Vienas iš tokių žmonių yra Henri de Kerillis, kuris New Yorko prancūzų savaitraštyje, Pour la Victoire, sako, kad šio karo pradžioje prancūzai ir anglai padarę "baisią klaidą." Girdi Stalinas reikalavęs Lietuvos, Latvijos ir Estijos, bet prancūzai su anglais atsisakė apie tai kalbėti.

Henri de Kerillis tvirtina, kad jeigu Sovietų Sąjunga būtų gavusi Pabaltiją, tai Prancūzija nebūtų pralaimėjusi. Rusai tuojau būtų puolę vokiečius. Būtų pasikartojusi Marnos istorija.

Taip mano Henri de Karillis. Bet mes matome kitaip. Mums atrodo, kad šiame kare turi būti atkovota laisvė visiems — tiek prancūzui, tiek anglui, tiek lietuviui.

Pagaliau, kuo lietuvis yra blogenis už prancūzą ar anglą?

SAKO, 20,000 LIETUVIŲ LIETUVOJ KOVOJA OKUPANTUS VOKIEČIUS

Vokiečiai lietuviams už kooperavimą būk siūlo grąžinti Klaipėdos kraštą

NEW YORK. — New York Daily Miror, balandžio 9 d. laidoje kažin kokio Waverly Root straipsnį pavadintą "Guerillas in the Baltic," kuriame sako, kad šiuo metu Lietuvoje prieš vokiečius veikia apie 20,000 lietuvių ir rusų partizanų, o tuo tarpu tik apie 2,000 lietuvių įstojo į naciu organizuojamą prieš-bolševikinį legioną.

Toliau autorius pažymi, kad lietuviai lygiai neapkentė vokiečių ir rusų, tačiau paskutiniu laiku rodo palankumo rusams, su kuriais kartu kovoja vokiečius.

Vokiečiai nenorėdami lietuvių jėga priversti jų klausyti, esą, stengiasi geruoju gauti lietuvių kooperavimą prieš bolševikus. Sakoma, kad naciai taip toli nuėję, kad jie lietuviams prižadėjo po karo grąžinti Klaipėdos kraštą su Klaipėdos uostu. Taip pat žadama duoti Lietuvai ir kitos teritorijos, bet lietuviai vokiečių pažadais netiki.

Baigiant autorius pažymi, kad seniau buvo lietuviams uždrausta giedoti savo himną, tačiau dabar vokiečių komisarai Lietuvoje leido Lietuvos himną giedoti, bet tiktai priešais Hitlerio paveikslą.

Aplamai, nurodoma, kad Lietuvos žmonės, iš visų okupuotų kraštų, rodo vokiečiams didžiausios neapykantos.

AMERIKIEČIAI BATAN PROVINCIJOJ PASITRAUKĖ Į NAUJAS POZICIJAS

Japonai visu įniršimu puola amerikiečių ir filipiniečių pozicijas

WASHINGTON. — Generalinio štabo žiniomis, paskutinėmis dienomis Filipinuose japonų kariuomenė, kurios priskaitoma apie 200,000, visu įniršimu puola sustiprintas amerikiečių ir filipiniečių pozicijas Batan provincijoje. Puolimuose panaudojami visų rūšių ginklai. Akyvaizdoj tokių didelių ir nuolatinių puolimų Batan provincijos gynėjai buvo priversti pasitraukti į naujas pozicijas.

Japonai ne tik atkakliai puola visą amerikiečių frontą, bet jų karo lėktuvai beveik be pertraukos bombarduoja visą Batan provinciją. Šį kartą jie naudoja net sunkiąją artileriją ir smogiamasias kariuomenės dalis.

PALECKIS PRISIPAŽINO LIKSIĄS AMŽINAS LIETUVIŲ TAUTOS IŠGAMA

LISBON, Portugalija. — Kaune leidžiamas laikraštis Laisvę pradėjo spausdinti buvusio Lietuvos Žinių redakcijos nario ir valstiečių liaudininkų šulo agronomo Andr. Valucko atiminimus, kuriuose autorius tarp kitko aprašo vieną pasikalbėjimą su Justu Paleckiu, kuris, kaip žinoma, buvo Rusijos bolševikų įrankis Lietuvoje.

Kai Rusijos bolševikai 1941 metais, birželio 13-16 dd. surengė Lietuvoje pagarsėjusią žmonių "medžioklę," Justas Paleckis, kalbėdamas su Pranu Gluodu, prisipažindamas esąs bejėgis prieš bolševikus, pareiškė:

"Liksiu per amžius lietuvių tautos išgama. Aš visiškai nieko negaliu padaryti."

Andrius Valuckis gana plačiai aprašo savo atsiminimus, tačiau tuo tarpu tik tiek pavyko patirti.

Valuckis savo laiku plačiai pažinojo Lietuvoje buvusius bolševikus ir kiek vėliau jų buvo uždarytas kalėjime. Jis taip pat buvo nubaustas mirties bausme dar prieš bolševikų laikus už suvalkiečių ūkininkų sukilimo organizavimą, nors ta bausmė vėliau buvo pakeista kalėjimu.

Dideli mūšiai Rusijoje

MASKVA. — Visu rytų frontu dabar eina dideli mūšiai tarp rusų ir vokiečių. Abiejų pusių kariuomenės žymiai sustiprintos rezervais.

Žiniomis iš Londono, rusų kariuomenės didžiausi puolimai dabar vyksta Kryme, Rževe ir ties Viazma, kur vokiečiai iki šiol stipriausiai laikėsi. Sakoma, kad vokiečiai į Rusijos frontą jau pradėjo gabenti tuos ginklus ir kariuomenę, kuri buvo rezervuojama pavasarinei kampanijai.

Rusai praneša, kad visame fronte jiems pavyksta vokiečius mušti. Kryme rusai atmušė vokiečių puolimą.

Šiauliuose įsteigtas žydams ghetto

LISBON. — Lietuvos spaudos žiniomis, Šiauliuose neseniai vokiečiai įsteigė žydams ghetto, panašiai, kaip kituose didesniuose miestuose. Kiek žydų yra uždaryta tame ghetto, nežinia.

Gen. Marshall ir Hopkins Londone

LONDON. — Šią savaitę lėktuvu iš Washingtono į Londoną atskrido Jungtinių Amerikos Valstybių generalinio štabo viršininkas gen. Marshall ir Prezidento Roosevelto pagelbininkas Harry Hopkins. Atvykę jie tuojau aplankė Anglijos ministrą pirmininką Churchillį ir su juo kurį laiką kalbėjosi.

Anglų spauda sako, kad šie du amerikiečiai atvyko į Angliją pasitarti kariškais ir amunicijos pristatymo į Angliją reikalais.

Visa pramonė tik karo reikalams

WASHINGTON. — Visa Amerikos pramonė laipsniškai pereina į karo pramonę ir, kaip praneša autoritetingi šaltiniai, iki šių metų pabaigos. visa Amerikos pramonė dirbs tiktai karo reikalams. Privatinė produkcija bus taip sumažinta, kaip niekados Amerikos istorijoje.

Dėlto Amerikos gyventojai turės apseiti be daugelio daiktų ir reikmenų.

Uždraudė samdyti žydus

LISBON. — Lietuvoje leidžiami laikraščiai skelbia, kad nuo naujų metų Lietuvoje uždraudė samdyti žydus darbams. Jeigu kokia nors įstaiga ar pramonė nori pasisamdyti specialistą žydą, tai turi gauti specialų leidimą iš vokiečių 'Arbeistam" (darbo įstaigos). Tokiems žydams atlyginimas už darbą mokamas ne tiesioginiai, bet per vokiečių įstaigą.

Rommel pradėjo puolimus Libijoje

LONDON. — Vokiečių karo vadas Libijoje vėl pradėjo puolimus Libijoje. Iš Martuba trys vokiečių mechanizuotos divizijos pradėjo puolimo operacijas prieš anglų dalinius.

Tuo pačiu laiku vokiečių ir italų karo lėktuvai pradėjo intensyviai bombarduoti anglų karo laivyno bazę Maltoje.

Organizuoja sportininkus

LISBON. — Radijo žiniomis, neseniai prie Šiaulių sporto apygardos sudarytas komitetas, kurio nariais yra klaipėdietis Martynas Brakas, H. Galvanauskas ir St. Jankus.

Obelėnas leidžia Savaitę

LISBON, Portugalija. — Lietuvos spaudos žiniomis, Kazys Obelėnas, buvęs Mūsu Krašto redaktorius, kuris 1938 metais kurį laiką gyveno Jungtinėse Amerikos Valstybėse ir vėliau grįžęs į Lietuvą pradėjo leisti savaitinį žurnala Savaitė, neseniai prašė leidimo vėl leisti tą žurnalą. Generalinis vokiečių komisaras Lietuvai Obelėnui leidimą davė ir kaip manoma, žurnalas dabar jau eina.

Kaip žinoma, žurnalas Savaitė buvo rusų bolševikų uždarytas 1940 metais kartu su kitais Lietuvos laikraščiais.

LAKŪNAS MARCINKUS ŽUVO KOVOJE SU VOKIEČIAIS ANGLŲ KANALE

Marcinkaus paskutinė kova įvyko tą dieną, kai pabėgo nacių laivai Scharnhorst ir Gneisenau

CHICAGO, Ill.—Lithuanian American Week korespondentas Anglijoje, John Liudžius, praneša liūdną žinią, kad Lietuvos karo aviacijos lakūnas kapitonas Marcinkus, kuris paskutiniu laiku buvo lakūnas kapitonas Anglijos karo aviacijoje, prieš kurį laiką, kovose su vokiečių karo lėktuvais ir karo laivais Anglijos Kanale, žuvo ir manoma, buvo užmuštas kovoje. Tą dieną, kaip Liudžius rašo, iš Prancūzijos uosto pabėgo du dideli vokiečių karo laivai Scharnhorst ir Gneisenau, kuriuos anglai bandė sulaikyti ir nuskandinti.

Korespondentas Liudžius, kuris pats dabar yra Anglijos kariuomenėje rašo, kad prieš mėnesį laiko jis gavęs iš kapitono Marcinkaus laišką, kuriame jis rašė, kad jam esą liūdna be savųjų ir jis džiaugėsi, kad Anglijos karinėse jėgose yra dar vienas lietuvis. Jis norėjęs žinoti, kiek lietuvių yra Anglijos kariuomenėje ir norėjęs su jais susirašinėti.

Tame savo paskutiniame laiške kap. Marcinkus reiškė didelio susirūpinimo dėl savo motinos, kurią buvo palikęs Lietuvoje ir prašė, jei galima ką nors jam apie Lietuvą parašyti. Pasirodo, kad Marcinkus jau prieš tris metus buvo išvykęs iš Lietuvos ir neturėjęs iš ten jokių žinių. Savo laiške jis minėjo apie vargą ir sunkumus, kuriuos jam teko per tą laiką pergyventi. Baigdamas savo ilgoką laišką, Marcinkus pareiškė: "O kas toliau bus, nei pats nežinau..." Kas atsitiko, su juo toliau, sako Liudžius, pastebėjau-viename anglų laikraštyje žuvusių kovoje su vokiečiais sąraše, mažomis raidėmis pažymėta: "Missing. Believed killed. Marcinkus, Capt. Pilot-Officer, R. A. F."

Kada nors, kur nors nepriklausomoje Lietuvoje šiam Lietuvos didvyriui bus nulieta bronzos lentelė su parašu: "Jis kovojo ir žuvo, kad Lietuva būtų laisva."

SUVALKŲ TRIKAMPĮ VOKIEČIAI SKIRIA PRIE RYTŲ PRŪSIJOS

Vokiečiai deda visas pastangas greitai suvokietinti priskirtas prie Vokietijos vietas

LISBON, Portugalija.—Vadinamasis Suvalkų trikampis, į kurį įeina Suvalkai, Seinai, Punskas ir Vižainis, sena Lietuvos teritorijos dalis, kuri prieš karą buvo lenkų okupuota, dabar, anot Lietuvos laikraščių pranešimo, vokiečių valdžios priskirtas prie Rytų Prūsijos.

Kaune leidžiamas laikraštis Į Laisvę vasario 2 d. tuo reikalu įdėjo šitokią žinią:

"Paskutiniu laiku Šalčininkų ir Dieveniškių valsčiai iš Ašmenos apskrities priskirti prie Vilniaus apskrities. Minėtų valsčių gyventojai buvo padavę net kelis prašymus, kad priskirtų juos prie Vilniaus apskrities."

Ta proga reikia pažymėti, kad abu minėti valsčiai rusų okupacijos laikais priklausė prie Gudijos.

"Vadinamasis Suvalkų trikampis vokiečių valdžios nutarimu priskirtas prie Rytų Prūsijos."

Vokiečiai paskutiniu laiku pradėjo intensyviai vokietinti visus okupuotus kraštus, o ypač tas Lietuvos ir kitų valstybių teritorijas, kurias jie priskyrė prie Vokietijos žemių. Ta proga pastebėtina, kad Dancigo nacių vadas Forster pareiškė, jog lenkų kalba tame krašte turi išnykti.

Italai ir anglai pasikeičia sužeistais

LONDON. — Anglija ir Italija šiomis dienomis susitarė pasikeisti sužeistais ir sergančiais belaisviais. Tam tikslui šią savaitę išplaukė du buvę italų keleiviniai laivai. Belaisvių pasikeitimas įvyksta Turkijos uoste Smyrna.

Jungtinių Tautų kariai, ruošiasi karui su japonais

IŠ OKUPUOTOS LIETUVOS

Kaune leidžiamas vokiečių dienraštis Kauener Zeitung praneša, kad neseniai Kaune atidaryta vokiečių pradžios mokykla, į kurią įsirašė 14 mergaičių ir 9 berniukai. Jų tėvai yra Vokietijos valdininkai atsiųsti į Lietuvą tarnauti įvairiuose komisariatuose.

Kauno laikraščiai praneša, kad rašytojas Balys Sruoga neseniai baigė rašyti istorinės kronikos dramą, pavadintą Kazimieras Sapieha. Petras Vaičiūnas parašė pjesę Tėviškės Pastogėje, o Faustas Kirša paruošė naują savo eilių rinkinį. Petras Rimkus parašė novelių rinkinį Kiemenų kaimas.

Vokiečiai buvo sušaukę Vilniaus valsčių viršaičius ir agronomus. Suvažiavime buvo kalbama apie privalomą grūdų pristatymą vokiečiams.

Vokiečių komisarai išleido įsakymą draudžiantį Lietuvos ūkininkams skersti jaunas kiaules ir net mažus paršelius.

Iš spaudos matyti, kad Lietuvoje vokiečių karo komendanto pareigas eina vokiečių pulkininkas Just, kuris bolševikų okupacijos metu ėjo Vokietijos karo atstovo Lietuvoje pareigas.

Paaiškėjo, kad bolševikų okupacijos metu Lietuvoje mirė senas varpininkas-aušrininkas Jonas Kriaučiūnas. 1941 metais bolševikai atėmė jam pensiją ir nuo to laiko jo sveikatą labai pakirto nuolatinė kova už duoną. Paskutiniu laiku jis mito pardavinėdamas senus drabužius.

Nuo bado ir šalčio savo kambarėlyje Lietuvoje mirė 80 metų amžiaus senelė Juzė Zaleskienė, buvusi Lietuvos užsienių reikalų ministerijos tarnautoja.

Žiniomis iš Lisbono, Portugalijos, Lietuvos Savitarpinės Pagalbos komiteto pirmininkas Matas Naujokas pasitraukė iš savo pareigų. Jo vietoje pakviestas prof. Ignas Končius.

Radijo žiniomis, paskutiniu laiku Lietuvoje ir kitose Baltijos valstybėse žymiai sumažėjo susirgimai dėmėtaja šiltine.

Švedų spauda skelbia, kad vokiečiai įsakė visiems Lietuvos ūkininkams pristatyti į tam tikrus punktus visą maistą ir net sėklas. Kurie šio įsakymo neišpildys bus baudžiami mirties bausme.

Radviliškyje viename name staiga kilęs didelis gaisras, kuris sunaikino visą namą. Gaisro metu sudegė šeši žmonės.

Šiauliuose neseniai palaidotas staiga miręs jaunas gydytojas dr. Leonas Ubeika. Mirusio gydytojo tėvas bolševikų išgabentas į Rusiją.

Lietuvoje paskutiniu laiku labai pradėjo plisti gyvulių ligos. Su tomis ligomis kovoti Kaune buvo sušauktas Lietuvos veterinarų suvažiavimas. Suvažiavime paaiškėjo, kad Lietuvoje trūksta vaistų ir įrankių gyvuliams gydyti.

AUŠRELĖS CHORAS WORCESTERYJE RENGIA KONCERTĄ IR VAIDINIMĄ

WORCESTER, Mass. — Prieš Gavėnias čia buvo daug įvairių parengimų. Draugijos rengė pramogas, o jaunimas vestuves. Užstojus Gavėnai pramogos ir vestuvės apsistojo. Žmonės turėjo progos pailsėti, bet pasitaiko pramogų ir Gavėnios metu. Kovo 22 d. Sandaros 16 kuopa surengė vakarienę pagerbti atsilankiusį Sandaros redaktorių Vaidylą. Svečių prisirinko gana skaitlingai, nemažai buvo ir iš So. Bostono. Vakarienė buvo parengta gana vykusiai. Šeimininkės pagamino skanių valgių. Vakarienės rengimo šeimininkas J. Pupka prižiūrėjo ir vedė tvarką. Pirmininkas A. Kriaučialis vedė programą, perstatė kalbėtojus ir dainininkus. Savo mintis išreikšti buvo paprašyti šie sandariečiai: J. Dvareckas, J. Dirvelis, J. Pupka, J. Krasinskas, A. Sablinskas iš So. Bostono, p. Tumasevičienė, V. Jankus, S. Jokubauskas, p. Arlauskas. Kalbėjo ir svečias, Sandaros redaktorius Vaidyla. Dainavo So. Bostono Kavaliauskaitė ir Kantautas. Pianu pritarė p. Kesleraitė. Dirvelienė ir J. Mozoraitis padainavo duetą. Pianistė buvo J. Rogliūtė. Butkaus orkestras visus palinksmino. Aplamai, vakarienė ir programa buvo gera ir visi buvo patenkinti.

Išleistuvių vakarienė

Kovo 24 d. įvyko išleistuvių vakarienė. Aušrelės choras ir draugai atsisveikino su savo nariu, mylimu ir talentingu dainininku Jurgiu Mozoraičiu, kuris išėjo tarnauti Dėdės Samo kariuomenėje. Mozoraičio atsisveikinti susirinko 80 žmonių. Pasakyta kalbų ir padainuotų dainų; dainavo ir pats Mozoraitis, dabar jau kareivis. Jaunam Mozoraičiui ta proga buvo įteikta dovana Aušrelės choro vardu, taip pat nuo atsilankiusių svečių ir draugų.

Atlik savo pareigą Dėdei Samui ir sugrįšk pas mus, vėl dainuoti lietuvišką dainą. Visi draugai lauks.

Koncertas ir komedija

Sekmadienį, balandžio 12 d. Aušrelės choras rengia koncertą ir stato juokingą komediją, kurioje vaizduojama, kaip vienas senbernis užsimano apsivesti. Koncertas ir vaidinimas įvyks Lietuvių Klubo svetainėje, 12 Vernon St. Pradžia 4 val. po pietų. Koncertinę programos dalį išpildys Aušrelės choras, vadovaujant J. Dirveliui ir pirmą kartą Worcesteryje dainuos J. Tamulionis iš Nashua, N. H. Daug kartų teko girdėti jį dainuojant per radiją, bet tai tik girdėjome, bet nematėme paties dainininko. Šiame koncerte visi turėsime progos ne tik girdėti šį dainininką, bet pamatysime jį ir susipažinsime.

Dėl komedijos, tai reikia būtinai ateiti ją pamatyti, kad įvertinti. Tai iš tikrųjų labai juokinga ir gyva komedija, kuri visiems patiks. Aušrelės choras visų lauks balandžio 12 d.

A. J.

RENGIAMA RAUDONOJO KRYŽIAUS NAUDAI VAKARIENĖ

MONTREAL, Canada. — Prie Kanados Lietuvių Tarybos įsisteigusi labdarybės tikslui Moterų Sekcija rengia šaunią vakarienę su alum ir kitais gėrimais. Vakarienė įvyks balandžio 26 d., šv. Kazimiero parapijos salėj. Pradžia 5 val. 30 min. vakare. Dalyviai ne tik bus pavaišinti patyrusių šeimininkių skaniai pagaminta vakariene, bet turės progos pasigerėti ir gražia menine programa, kuri bus išpildyta dainomis, muzikos dalykais ir kitokiais pamarginimais.

Visas pelnas skiriamas Kanados Raudonajam Kryžiui. Vakarienėje dalyvaus ir R. Kryžiaus atsotvai. Kaip visiems žinoma, R. Kryžius, nežiūrėdamas nei tautybių, nei įsitikinimų skirtumo, skuba į pagalbą ten, kur ji labiausia reikalinga, pirmiausia aptvarsto tas žaizdas, kurios yra opiausios. Kad R. Kryžius būtų pajėgus savo kilnius žygius atlikti, tai laimingoji — į karinį sūkurį nepatekusi žmonijos dalis, kurioje dar yra žmoniškumo jausmas, privalo visomis išgalėmis R. Kryžių paremti. Nuo to labdaringo darbo negali atsilikti ir lietuviai, kurie iš prigimties esame jautrūs kitų nelaimėms.

Nors kai kurios Montrealo lietuvių draugijos yra jau šiek tiek R. Kryžių parėmusios, tačiau toli gražu to dar neužtenka! Nes dar nenutilo patrankų kaukimai, orlaiviai dar tebesėja mirtį nešančius "kiaušinius," dar tebevaitoja kraujo ir ašarų klanuose paskendusi žmonija. Todėl R. Kryžiui parama kaip buvo reikalinga vakar, taip pat šiandien ir rytoj!

Tad montrealiečiai, kuo skaitlingiausiai dalyvaukime šioje vakarienėje, kur ir patys smagiai laiką praleisime ir prisidėsime prie labdarybės parėmimo. Skaitlingu dalyvavimu parodykim R. Kryžiaus atstovams, kurie mūsų žingsnius įrekorduos valstybinėje spaudoje, kad ir Montrealo lietuviai mokame atjausti nuo karo audrų nukentėjusias aukas ir sugebiame vieningai paremti kilnų labdaringą tikslą.

Tad ligi pasimatymo Moterų Sekcijos vakarienėje!

Kvieslys.

SLA Balsavimų daviniai

WATERBURY, Conn. — SLA 11 kuopa šiomis dienomis balsavo už kandidatus į Pildomąją Tarybą ir rinko delegatus į SLA seimą. Balsavimų rezultatai toki:

Ant prezidento
F. J. Bagočius 19 balsų.
W. F. Laukaitis, 20 balsų.
D. Klinga 3 balsus.

Ant viceprezidento
J. K. Mažukna 19 balsų.
V. A. Kerševičius 23 bals.

Ant sekretoriaus
M. J. Vinikas 36 balsus.
S. Masytė 7 balsus.

Ant iždininko
K. P. Gugis 21.
J. J. Bachūnas 18.

Ant iždo globėjų
S. Mockus 25 balsus.
E. Mikužiūtė 17 balsų.
J. Brazauskas 20 balsų.
W. E. Norkus 5 balsus.
A. Kriaučialis 7 balsus.

Ant dr. kvotėjo
Dr. S. Biežis 27 balsus.
Dr. J. T. Baltrušaitienė 4.
Dr. A. Šliupaitė 7 balsus.

Delegatais išrinkti:
J. Žemantauskas,
T. Matas,
A. Matienė.

Rep.

PRANAS KARVELIS
Vienintelė lietuvių valgykla
Waterbury
801 Bank Street,
WATERBURY, CONN.

A. a. Petronelė Sutkaitienė

PHILADELPHIA, Pa. — Ketvirtadienį, kovo 26 d. mirė Petronelė Sutkaitienė. Po gedulingų pamaldų už jos vėlę šv. Jurgio bažnyčioje, palaidota šventojo Kryžiaus kapinėse.

Velionė Petronelė Sutkaitienė gimė prieš 56 metus Sudavijoje, Sodžių kaime, Naumiesčio parapijoj, Frančikų šeimoje. Amerikoj išgyveno 45 metus. Be dabartinio vyro, Juozo Sutkaičio, anksčiau ji turėjo dar du kitus vyrus, a. a. Juozą Birštoną (su kariuo dabar palaidota) ir a. a. Vincą Žalnieraitį. Mirdama savų vaikų nebepaliko.

Velionė priklausė prie katalikių Moterų Sąjungos vietinės kuopos ir prie šv. Rožančiaus draugijos (tarp Kazimieriečių), o tarp jurgiečių priklausė prie vietinės Tretininkių kuopelės.

Prieš mirtį ją atlankė jurgiečių kamendorius kun Jeronimas Bagdonas. Jis taip pat atlaikė gedulo mišias už velionės sielą. Laidotuves aptarnavo graborius J. Kavaliauskas. O grabnešiai buvo: B. Lopetinskas, A. Uršinskas, P. Kurlianskas, K. Kryvaitis, J. Kučinskas ir P. Jocius.

Dabar gi, prie progos, žodelis kitas ir apie jos vyrą Juozą Sutkaitį. A. a. P. Sutkaitienė buvo jau jo trečioji žmona. Jis irgi Sudavietis, gimęs Sutkų kaime. Ilguvos parapijos. Į Amerika atvyko 1911 metais. Jis yra žmogus sugebiantis gyventi santaikoje su visais. O kaip visuomeninis veikėjas, tai labai apsukrus ir iki maksimumo veiklus. Kiek žinau, tarp kitko, 10 metų jis išbuvo maršalka šv. Jurgio parapijos ir 8 metus "boarddirektorium" Lietuvių Muzikalio namo bendrovės. Dabar gi yra Richmondo Lietuvių Ukėsų Klubo gaspadorius.

V. P.

Tiktai spauda teauklėja. Spaudą palaikyk, laikraščius skaityk—

Atsišaukimas į visas lietuvių organizacijas

Lietuvių Kultūrinis Insittutas sumanė kuotiksliau pavaizduoti lietuvių organizacijų ir mitingų nuomones svarbiausiais Lietuvos reikalais.

Tuo tikslu jis nori išleisti vienoje knygelėje visas lietuvių organizacijų ir suvažiavimų protestų rezoliucijas dėl Klaipėdos pagrobimo ir dėl bolševikų ir nacių okupacijos Lietuvoje. Tuo būdu knygelėje tilptų visos rezoliucijos nuo 1939 m. Kovo 20-22 dd. ir ryškiai pavaizduotų lietuvių politinį nusistatymą pareikštą per paskutinius trejus metus.

Kadangi Institutas yra jauna įstaiga ir neturi visų laikraščių komplektų, ir kadangi kai kurių organizacijų ir draugijų rezoliucijos nepateko spaudon, prašome gerb. Organizacijų protokolų raštininkų-ių neatsisakyti prisiųsti Institutui kopijas visų tokių rezoliucijų, kad galėtume patalpinti jas minimoj knygelėje. Nors reikalinga gauti visas rezoliucijas, mums svarbu yra gauti angliškus tekstus, nes knygelė išeis anglų kalba.

Institutas labai norėtų gauti rezoliucijas ne vien iš šio krašto lietuvių organizacijų, bet ir Kanados, Didžiosios Britanijos ir Pietų Amerikos.

Rezoliucijų nuorašus prašome siųstį:

Lithuanian Cultural Institute,
6017 So. Kenwood Ave.,
Chicago, Ill.

WOODLAND CAFE
B. J. TRIBULAS, sav.
Tai didžiausia ir gražiausią pasižmonėjimo vieta vakarinėje miesto dalyje.
63rd St. at Woodland Ave.
Philadelphia, Pa.
Tel.: SARatoga 9656
WEST 4117

Viktoras Abėciunas
Lietuviški skilandžiai, dešros, bekonai ir kitokie geriausios rūšies produktai išvažiojami po visas Connecticut lietuvių kolonijas.
Reikalaukite šių tikrai gardžių ir gerų produktų pas savo vietinį bučerį.
385 Park Street,
New Britain, Conn.
Tel.: 1481

NAUJA LIETUVIŲ VALGYKLA
D. & B LUNCH
494 Grand Street, Brooklyn, N. Y.
Pusryčiai, Pietūs ir Vakarienės
Pirmos Rūšies Maistas
DRAUGIŠKAS PATARNAVIMAS

VIENINTĖLĖ LIETUVIŲ BALDŲ KRAUTUVĖ
GRAND FURNITURE CORP CHAIR
409 ir 417 Grand Street, Brooklyn, N. Y.
Tel.: EVergreen 7-8451
MARIJA PETRAITIENĖ IR SŪNŪS
Mes patys gaminame ir pardavinėjame geriausios rūšies baldus
Duodame lengvomis išsimokėjimo sąlygomis, be jokių nuošimčių
Ateikite pasižiūrėti mūsų pardavinėjamų baldų ir, tyčia, palyginkite mūsų kainas su kitų krautuvių kainomis
Jūs niekur kitur negausite pigiau, kaip Petraičių Krautuvėse.
Jūs mokėsite už baldus, o ne už jų papuošimą

JOHN LUKAS
Alus, degtinė, vynas ir užkandžiai
543 North 12th Street,
PHILADELPHIA, PA.

R. GAUBAS
Degtinė, alus, vynas ir užkandžiai
137 Fairmount Ave.,
PHILADELPHIA, PA.

Povilo Gakaus RESTORANAS
Alus, degtinė ir geri užkandžiai
2301 North 8th Street,
PHILADELPHIA, PA.
Tel.: FRE. 9840

WM. VALAITIS
Jeigu jūsų automobiliui ko trūksta, kreipktės į mūsų dirbtuvę
1730-34 E. Moyamensing Ave.
PHILADELPHIA, PA.
Tel.: HOW. 0596

Anthony A. Strazdas
Degtinės, vyno ir alaus krautuvė
806 Stanley Street,
NEW BRITAIN, CONN.
Telefonas: 1054

Antanas Zinzeleta
Garden Hotel Cafe
618 E. LOMBARD ST.
Baltimore, Md.
Tel.: Lexington 8229

John J. Dekinis
Crystal Tavern
1509 W. BALTIMORE ST.
Baltimore, Md.
Tel. Gilmor 7281

Jonas Gričena
Uncle John's Cafe
661 W. PRATT ST.
Baltimore, Md.
Tel.: Calvert 3973

Vladas Medveckas
Scott Tavern
323 SCOTT ST.
Baltimore, Md.
Tel.: Calvert 1773

Kazys Akelaitis
Lietuviška Užeiga
701 W. LOMBARD ST.
Baltimore, Md.

Hartford Ave. Lunch
A. ŠVIRINAS, sav.
Geriausios rūšies likeris, vynas ir alus
Mūsų restaurane patiekiamas puikiausias maistas
Visados draugiška nuotaika, skubus ir geras patarnavimas.
36 Hartford Avenue,
New Britain, Conn.
Tel.: 6639

Važinėdami Long Island, lankykitės gražiame Great Necke
PUIKIAUSIA IR PATOGIAUSIA UŽEIGA TIK PAS
A. KASMOČIŲ
Salė šokiams. Gražus parkas. Didelis pasirinkimas vietinių ir importuotų gėrimų, vyno, šampano. — Puikiausias alus
RHEINGOLD EXTRA DRY
Gardūs užkandžiai. Mandagus patarnavimas.
Ten galite suruošti piknikus, išvažiavimus ir bankietus.
STEAMBOAT INN
89-91 STEAMBOAT ROAD GREAT NECK, N. Y.
Great Neck 1546

JULIA'S CAFE
J. BRESLAUSKAS, Sav.
★
ALUS IR ĮVAIRIOS RŪŠIES GĖRIMAI
GERAS MAISTAS, GARDŪS UŽKANDŽIAI
TIKRAI LIETUVIŠKA NUOTAIKA
NESIGAILĖSITE ATSILANKĘ
★
2246 W. ALLEGHENY AVENUE
PHILADELPHIA, PA.
Tel.: RAD 9799

JUOZAS BALINSKIS
LAIDOTUVIŲ DIREKTORIUS
Nelaimės valandą mano laidojimo įstaiga yra pasiruošusi Jums patarnauti. Dieną ir naktį atdara. Moderniškai įrengta koplyčia leidžiama naudotis nemokamai. Mano patarnavimas sąžiningas ir prieinama kaina.
3336 Thompson Street Philadelphia, Pa.
Tel.: REG. 8881

GĖLIŲ DARŽAS
Paruošiami gražūs gėlių bukietai vestuvėms, bankietams, ligoninėms ir laidotuvėms. Palmės tekiamos nemokamai. Sąžiningas patarnavimas.
PETRAS TAMULIS
1225 SO. 2-ND STREET PHILADELPHIA, PA.
HOWard 8358

CHARLES J. ROMAN
(RAMANAUSKAS)
LAIDOTUVIŲ DIREKTORIUS

Moderniška laidojimo įstaiga: didelė, graži koplyčia, erdvi salė su baru, pakeleivingiems suteikiama nakvynė — viskas nemokamai.
Nelaimės valandą kreipkitės į mūsų įstaigą, dieną ar naktį — mes visados pasirengę jums suteikti geriausią patarnavimą.
1113 Mt. Vernon St.
PHILADELPHIA, PA.
Telefonas Poplar 4110

Kristupas Kolumbas

(Tęsinys)

—Ką tu darei lig šiol, tai gerai. Man pranešė, kad tu neseniai atvykai į mūsų kraštus su didele jėga, paėmei daug žemių ir klaikiai pergąsdinai gyventojus. Bet nesididžiuok! Žinok, kad sielai, kai atsiskiria nuo kūno, yra du keliai. Vienas kelias eina į liūdną, nešvarią ir tamsią vietą. Ji yra prirengta tiems, kurie begyvendami buvo neteisingi ir žiaurūs su sau panašiais. Kitas kelias eina į šviesos ir džiaugsmo vietą, kuri yra skirta tiems, kurie ramiai ir taikiai gyveno žemėj. Ir jei tu esi mirus, jei rengiesi mirti ir tiki, kad kiekvienas bus atlygintas pagal savo darbus, — stengkis nespausti nieko ir nedaryti pikta tiems, kurie tau nedaro.

Kolumbą didžiai sujaudino senelio mažakultūrio kalba. Jis liepė pasakyti seneliui, kad jis, Kolumbas, siųstas savo valdytojų, kad išaiškintų tautoms tikrąją tikybą, gintų jas nuo visokių neteisybių ir nuoskaudų, kad nubaustų klaikius žmogėdras karaibus. Visiems ramiems gyventojams nėsą ko bijoti baltųjų žmonių.

Tie žodžiai nudžiugino senį kaciką, ir jis papasakojo Kolumbui apie jų tautos gyvenimą ir santvarką. Indėnų žemė buvusi kaip šviesa, oras ir vanduo.—bendra. **Mano ir tavo**— ta visokių kivirčių priežastis —pas juos buvo nežinoma. —Jie gyvena lyg kokiam auksiniam amžiuj, — sako Kolumbas savo užrašuose, — nekasa savo gyvenimo grioviais, netveria tvoromis: sodai atviri visiems. Krašte nėra nei įstatymų, nei knygų, nei teisėjų. Teisingi būdami iš prigimimo, jie laiko blogu ir neteisingu tą, kas skaudžia kitus.

Kaciką labai stebino tai, kad Kolumbo, kurį jis laikė didžiausiu ir galingiausiu žmogum žemėj, esama tik paprasto valdininko. O kai jam ėmė buvęs Ispanijos vertėjas, Ispanjolos indėnas, pasakoti apie visa, ką jis ten matęs, tai senis ir akis išskėtė. Senis kacikas prašė Kolumbą, kad jį paimtų Ispanijon, bet Kolumbas, nenorėdamas varginti senelio tolimo plaukimo vargais ir pavojais, atsakė, kad jis dar ilgai Ispanijon negrįšiąs.

Tuo metu Ispanijoj daugelis Kolumbo priešų ėmė kalbėti karaliui, kad Kolumbas norįs pasigrobti visas naujasias žemes sau ir steigiąsis pasidaryti nepriklausomu kalium. Karininkai, kuriuos jis siuntė su pranešimu Ispanijon, ėmė ten jį kaltinti, kad esąs žiaurus ir neteisingas. Taip įkalbėtas, Ferdinandas išsiuntė Ispanijon komisorių Chuaną Aguadą ištirti bylą. Tas komisorius palaikė Kolumbo priešų pusę ir išplaukė Ispanijolon nusistatęs prieš Kolumbą.

Aguadas, atvykęs Iazbelon, Kolumbo nerado ir išdidžiai vedėsi su Kolumbo broliu Diegu, Izabelos gubernatorium. Aguadas greit apsityrė ir nelaukdamas Kolumbo norėjo grįžti Ispanijon. Tačiau kilus audrai, jo laivai buvo sukulti į pakrantės uolas, ir norom nenorom jis buvo priverstas laukti Kolumbo laivyno. Kai Kolumbas sužinojo su kokiais reikalais atvyko Aguadas, tai davė jam vieną laivą, o su kitu išvyko pats, norėdamas išsiteisinti karaliui.

Kolumbas išplaukė į Ispaniją 1496 m. kovo 10 d., o birželio 11 dieną laimingai atvyko Kadikso uostan. Čia jis rado tris laivus, kurie buvo prisiruošę vykti Ispanijolon su įvairiais daiktais. Iš laivo vado, Nino, Kolumbas gavo karaliaus laiškus, iš kurių buvo matyti, kad karalius su karaliene yra palankūs Kolumbui, kaip ir pirma. Tie laiškai nuramino Kolumbą, ir jis, išleidęs Niną Ispanilon ir pasiėmęs su savim kelis indėnus, daug aukso ir kitokių daiktų, atvežtų iš Ispanijos, nuvyko pas karalių. Antras Kolumbo atvykimas nebebuvo taip iškilmingas, kaip pirmasis. Ir pats Kolumbas šį kartą vilkėjo paprastais kukliais drabužiais, panašiais į pranciškonų vienuolių drabužius, ir buvo apaugęs barzda.

Tačiau karališkoji šeima priėmė Kolumbą maloniai ir nei žodžiu neužsiminė apie skundus ir pranešimus. Apsidžiaugęs maloniu karaliaus priėmimu, Kolumbas prašė surengti naują laivyną ir žadėjo rasti dar platesnių, gražių ir turtingų žemių, kurių pradžia jis laikė Kubą. Tam reikalui jis prašė aštuonių laivų: kad du būtų nusiųsti su reikalingais daiktais Ispanijolon, o kiti šeši, jo vadovaujami, plauktų žemių ieškoti. Karalius su karaliene sutiko, bet kilęs kaip tik tuo metu Ispanijos karas su Prancūzija sutrukdė kuriam laikui Kolumbo kelionę.

Tiktai 1497 metų pavasarį Ferdinandas, nežiūrėdamas Kolumbo priešų kalbų, davė Kolumbui šešis laivus, keturiasdešimt raitelių, šimtą pėstininkų, šešiasdešimt jūrininkų, dvidešimt rūdakasių, penkiasdešimt žemdirbių, dvidešimt amatininkų, trisdešimt moterų, daktarų ir, pagaliau, muzikantų, kad apgyvendintų rastose žemėse.

Trečiojon kelionėn Kolumbas išvyko 1498 m. gegužės 30 d. Leisdamasis kelionėn, Kolumbas buvo nelinksmas: jį buvo sujaudinę pergyventieji nemalonumai ir kankino reumatas. Tačiau nei nuovargis, nei liga, nei žmonių neteisybės nepalaužė jo agnos. Dar prieš išvykdamas, Kolumbas sužinojo, kad ties šv. Vincento ragu jo tyką prancūzai, norėdami paimti su visu laivynu nelaisvėn. Norėdamas išvengti nelaimės, Kolumbas plaukė Madeiros linkui. Iš ten tris laivus su daiktais išsiuntė Ispanjolon, o su kitais trimis laivais pasuko į pietus, norėdamas perplaukti pusiaujį ir rasti naujų žemių įpiečiau.

Birželio 27 d. mažas Kolumbo laivynas pasiekė Žaliojo rago dvi salas. Iš jų liepos 4 d. Kolumbas leidosi toliau į pietryčius. Tris savaites jis plaukė vandenynu ir neužplaukė jokios salos. Liepos 31 d. laivuose bebuvo tik po vieną statinaitę vandens ir del to Kolumbas labai jaudinosi. Bet tą pačią dieną apie vidurdienį jūrininkai iš stiebo suriko:—Žemė! —Kolumbas buvo pasižadėjęs pirmąją rastąją žemę praminti šv. Trejybės vardu jos garbei. O pamatęs tris vieno kalno viršūnes, jis manė, kad taip jau yra ir paties dangaus lemta. Tas pavadinimas išliko ir ligi mūsų dienų. Šv. Trejybės sala yra žiemryčiuose Pietinės Amerikos žemyno.

Kolumbas manė, kad ties pusiauju jis ras tik sausus ir nevaisingus kraštus, bet pasirodė kas kita. Kai jis priplaukė prie salos, tai pamatė, kad ji visa apaugusi puikiais palmių miškais, o jų pavėsy sruveno tyro vandens upokšniai. Salos krantai buvo lėkšti ir negyvenami. Tačiau toliau kalvose matėsi sodžių ir dirbamų laukų. Ant rytojaus, rugpiūčio 1 d., Kolumbas išsiuntė ant salos kelis jūrininkus, kad parūpintų kuro ir vandens.

Rugpiūčio 2 d. prie Kolumbo laivų atplaukė didelis laivas su 24 indėnais. Jie buvo gražaus kūno sudėjimo ir baltesnės odos, kaip Ispanjolos indėnai. Jų galvos buvo aprutuliuotos medvilniniais turbanais ir, be to, segėjo tokios pat medžiagos sijonukais. Ispanai mėgino įsivilioti juos į laivus, rodydami veidrodėlius ir kitokius stiklinius menkniekius, bet jie neklausė. Kad būtų daugiau pasitikėjimo, jūrininkai ėmė mušti būgnus ir šokti. Bet indėnai išsigando, apibėrė laivą strėlomis ir greit nuplaukė tolyn.

Apsirūpinęs vandeniu, Kolumbas nuplaukė toliau ir greit rado naują "salą," kurią jis praminė Gracija. Bet tai buvo ne sala, o Amerikos krantas, ta Venezuelos dalis, kur yra Orinoko upės žiotys. Tuo būdu 1498 m. rugpiūčio 1 d. Kolumbas pirmą kartą išvydo naujo žemyno krantus. Tik jis apie tai nei nepamanė ir nutarė pasukti į žiemius, juo labiau, kad tarp minėtojo žemyno ir šv. Trejybės jūra sudaro pavojingą Parios įlanką. Čia laivams teko smarkiai grumtis su stipriomis jūros srovių sraujynėmis. Karaliui rašydamas, Kolumbas taip aprašo didžiules vilnis:

—Pirmą valandą nakties, būdamas palubėj, išgirdau baisų krioksmą. Bežiūrėdamas nakties tamson, pamačiau priešais didžiulę vandens masę, lyg kokią kalvą, sulig laivų didumo. Ta srovė slinko iš pietų ant mūsų laivų. Priešais tą srovę ėjo kita srovė ir baisiai kriokė. Aš neabejojau, kad jos mus prarys. Mane ir dabar šiurpas paima, apie jas prisiminus. Laimė, kad vandens kalva ir srovė prakriokė pro šalį į sąsiaurio žiotis, ten dar kiek pakriokė ir nutilo.

(Bus daugiau)

KAIP APSAUGOTI SVEIKATĄ

1 Štai yra penki pagrindiniai patvarkymai, kurie turėtų pagelbėti palaikyti jūsų ir jūsų šeimą geroje sveikatoje:

1. Turėkite medikalį egzaminavimą bent kartą į metus. Jeigu gydytojas rekomenduoja dažniau, pildykite jo patarimą. Yra geras dalykas, kad tas pats gydytojas egzaminuotų reguliariai, nes jis žino jūsų sveikatos istoriją ir jūsų problemas.

2. Naudokitės proga kiekvieno apsaugojimo, kurį medikalis mokslas padarė kiekvienam prieinamu.

3. Eik pas gydytoją tuojau, jeigu pastebi kokių nenormalių simptomų. Sekanti yra geri pavojaus signalai:

a—Jautimas nuovargio, ypatingai po nakties poilsio.

b—Erzinimas arba nerviškumas. Tas gali reikšti liaukų negerą veikimą, tuberkuliozą, arba tinkantį reikalą pakeisti aplinkumą.

c—Bet kokį ūmą puolimą arba užaugimą svorio. Dažnai žmonės tiki neteisingai, kad augimas svoryje reiškia gerą sveikatą. Tikrenybėje, ūmas nutukimas gali reikšti gilinės (glandular) padėtį, kuri reikalauja rimtos atydos.

d—Nustojimas apetito. Nevirškinimas.

e—Vidurių skausmas, viduomet rimtas, niekuomet neturi būti gydomas su vaistais viduriam suliuosuoti.

f—Vėmimas, be suprantamų priežasčių.

g—Dažnas alpimas.

h—Dažnas ir gausus kraujo tekėjimas iš nosies.

i—Temperatūros kilimas virš normalio tuom pačiu laiku kasdien.

j—Nuolatinis užkimimas

k—Galvos skaudėjimas.

l—Nenormališka padėtis odos, skaudulys, kuris neužgyja bėgyje dešimties dienų. Karpa arba ruda žymė, kuri keičia savo formą ir dydį.

m—Guzai, ypatingai krūtinėje.

Daktaro nebijokit!

4. Veikite tuo supratimu, kad beveik visos ligos yra išgydomos, jeigu gydomos jų pradinėj stadijoj. Nelaimei, daug žmonių bijo eiti pas gydytoją del to, kad neišgirstų ką nors nemalonaus. Tačiau nei viena tikra organiška betvarkė nebuvo išgydyta, nenorint pripažinti jos buvimo. Tikrenybėje, baimė pati griauna jūsų sveikatą.

Neįsivaizduokit ligų!

5. Nebūkite sveikatos fanatikas. Būtinai eikite prie gero ir atsakomingo daktaro dėl patarimo, bet niekuomet, prie jokių aplinkybių, neleisk savo vaizduotei duoti visas sau medikalio žodyno ligas.

Neužleisk tikros ligos, bet ir neišgalvok kitos ligos. Tas reiškia, saugojimas savo protinės kaip ir fizinės sveikatos.

Naudokitės visa apsauga, kurią mokslas duoda tau, ir tada nustok rūpintis apie savo sveikatą.

Yra geras dalykas suprasti, kad gera sveikata yra priedinis produktas naudingo, linksmo gyvenimo.

Sekite šiuos patarimus dėl laimės ir sveikatos.

A. L. B.

Tai tėvas

San Paulo, Brazilijojos dienraščiai ir radijo paskelbė, kad Matto Groso estade tapo atrastas tulas baptistų sektos ūkininkas, M. Rodriguez, kuris visą laiką gyveno su trimis žmonomis. Su jomis sugyveno 82 vaikus.

San Paulo laikraščiai pažymi, kad šiąis laikais tai pasaulinis rekordas.

1938 m. San Paulo provincijoj buvo rastas žmogus, kuris taip pat gyveno su trimis žmonomis, bet vaikų tik 42 teturėjo.

Šarančiai

Naikinti šarančius (langosta) pirmas įstatymas Argentinoje išleistas dar Ispanijos karaliaus Filypo III-čio. Nuo šarančių naikinimo pareigos nebuvo paliuosuoti dargi kunigai.

Cilinderis

Pirmas cilinderis, ministeriška kepurė, pasirodė pirmą kartą Londone 1797 m. sausio 15 d. ir savo keista kepure, jos išradėjas, sukėlė tokį žmonių susikaupimą, ir dargi nepasitenkinimą, kad turėjo areštuoti tą žmogų, kuris cilinderį parodė pasauliui. Maža to, Anglijos policija uždraudė juos nešioti, jei nenori užmokėti kelis svarus sterlingų pabaudos arba kalėjimu už savo drąsą. Šiandien, aišku, net bet kas cilinderį užsimauna, bet ministeriams tai savotiška uniformos kepurė, bet kas juos drįs bausti?

Gyvatės

Brazilijoje, Maranon (Maranhao) štate, kai kuriose vietose yra tiek nuodingų gyvačių, jog gyventojai turi deginti laukus, kad nuo jų atsigintų ir jas išnaikintų.

Universal Package Store
M. S. DAUNIS, sav.
Įviriausių rūšių degtinė, vynas ir alus
Kreipkitės į mus — geriausias patarnavimas.
235 Elm Street,
New Britain, Conn.
Tel.: 2036

B. J. SCHEGAUS
Real Estate ir Insurance
Norite pirkti ar parduoti namą?
Gauti paskolą?
Apsidrausti?
— Kreipkitės:
B. J. SCHEGAUS
195 Grand Street
Brooklyn, N. Y.
Tel.: EV. 7-1241

SHAPOLAS ir VAIGINIS
Bar and Grill
★
Svetainė vestuvėms, puotoms ir kitokioms pramogoms
★
147 THAMES STREET,
Brooklyn, N. Y.
Tel.: EV. 4-7613

LIETUVIŲ RADIO PROGRAMA
WCNW 1600 kilo
Pirmadieniais 8:30 v. v.
Ketvirtadieniais 7:00 v. v.
Šeštadieniais 6:30 v. v.
J. GINKUS, vedėjas
495 Grand Street,
Brooklyn, N. Y.
Tel. EV. 4-7143

T. MATAS
Real Estate
43 Fox Street
Waterbury, Conn.
Tel.: 4-6036

Jei jums reikia gerų medžiagų suknelėms, vyrų kostiumams, ar šiaip drabužiams, būtinai užeikite pas
Britex Fabrics
M. SPECTOR, Savininkas
610 — 8th Ave. (Tarp 39 ir 40 St.) New York City
Tel. LOngacre 5-1408
Rasit geriausių šilkų ir kitų medžiagų. Dabar didelis medžiagų ir atkarpų išpardavimas. Teisingai patarnaus

COMPLIMENTS OF
SCHOLES BAKING, Inc.
V. LUKAS, Prop.

LIETUVIŠKA DUONA — Geriausia duona
SCHOLES BAKING
532 Grand Street, Brooklyn, N. Y.
Tel. EVergreen 4-8802
Lietuviška duona, pyragai ir įvairūs keiksai pristatomi į visas Brooklyno miesto ir apylinkės dalis. Mūsų duona pristatoma ir į kitus miestus.
Mūsų kepykloje galite gauti vestuvių, krikštynų, gimtadienių ir kitokių iškilmių pyragų

KULBOKŲ DEGTINĖS KRAUTUVĖ
(SUMNER-HART LIQUOR STORE)
132 SUMNER AVE., BROOKLYN, N. Y.
Lietuvis perka pas lietuvį!

Brooklyniečiam pažįstami Kulbokai visados yra pasiruošę patarnauti su geriausios rūšies degtine, vynu ir gerais importuotais gėrimais.
PRISTATOMA Į NAMUS
Tel.: EVergreen 8-7047
Lic. No. L1030

LAIDOTUVIŲ DIREKTORIAI

JUOZAS GARŠVA
231 Bedford Avenue, Brooklyn, N. Y.
KOPLYČIA LAIDOTUVĖMS
TEL. EVERGREEN 8-9770

MATTHEW P. BALLAS
(BIELIAUSKAS)
660 GRAND STREET, BROOKLYN, N. Y.
Notary Public. Tel. STagg 2-5043

STEPHEN AROMISKIS
(ARMAKAUSKAS)
423 METROPOLITAN AVE., BROOKLYN, N. Y.
Tel. Evergreen 7-4335 Koplyčia Laidotuvėms

Estate of A. J. VALANTIEJUS
V. R. VALANTIEJUS, Mgr.
GENERAL INSURANCE AGENT
54-41—72nd Street, Maspeth, L. I., N. Y.
NOTARY PUBLIC TEL. NEWTON 9-4464

F. W. SHALINS
(ŠALINSKAS)
LAISNIUOTAS GRABORIUS
84-02 Jamaica Avenue, Woodhaven, N. Y.
Tel. VIrginia 7-4499 Koplyčia Laidotuvėms

A. RODZEVICZ
(RADZEVIČIUS)
TEL. STAGG 2-4409
402 METROPOLITAN AVE., BROOKLYN, N. Y.

Tel. STagg 2-0783 Night, HAvemeyer 8-1158
JOSEPH LE VANDA
NOTARY PUBLIC
337 Union Avenue, Brooklyn, N. Y.
Visi šie laidotuvių direktoriai išnuomoja automobilius įvairiems reikalams

VIENYBĖ
Established 1886

Published every Friday by
Lithuanian Press Corporation
193 Grand St., Brooklyn, N. Y.
Tel. EVergreen 4-7848

JUOZAS TYSLIAVA
Editor-in-Chief

Entered as Second Class Matter October 23, 1907 at the Post Office at Brooklyn, N. Y. under the Act of Mar. 3, 1879

PRENUMERATA METAMS
Jungt. Valstybėse —— $3.00
Kituose kraštuose —— $3.50

Advertising rates on application

MARCINKUS

Pereitais metais lapkričio mėnesį mes rašėme, kaip lietuvis, RAF lakūnas pasižymi kovose su vokiečių Luftwaffe. Tuomet rašėme apie Lietuvos karo aviacijos auklėtinį kapitoną Marcinkų, tą Marcinkų, kuris Prancūzijos, Anglijos, Afrikos ir Šiaurės jūrų padangėse, kartu su Anglijos ir kitų valstybių lakūnais kovojo vokiečius.

Mes didžiavomės šiuo didvyriu, kuris atsisakė siūlomų jam saugių tarnybų Anglijos aviacijoje ir pasirinko kovos lėktuvą.

Šiandien mes vėl rašome apie šį lietuvį lakūną Marcinkų, tačiau su liūdesiu; nors ne be pasididžiavimo.

Anuo metu, kai didieji vokiečių karo laivai Scharnhorst ir Gneisenau prasiveržė Anglijos Kanalu į Vokietijos uostus, kai šimtai anglų karo lėktuvų bandė juos nuskandinti, tuose mūšiuose kovėsi ir lietuvis kapitonas Marcinkus. Bet jis iš tos kovos jau nebegrįžo. Keleta dienų vėliau, vienam Londono laikraštyje buvo įdėtas trumpas pranešimas: "Missing. Believed killed. Marcinkus, Capt. Pilot-Officer, R. A. F." Tai trumpas žuvusio kario nekrologas.

Kur jis žuvo, kada žuvo, niekas nežino. Veikiausiai nei Anglijos, nei Prancūzijos, nei Lietuvos žemės nepuoš šio didvyrio kapas tik kažin kur jūroje didi banga jau liūliuoja, o karts nuo karto, kada šis karas pasibaigs, lietuvis, plaukdamas Šiaurės jūrose ar Anglijos Kanale, įmes gėlių vainiką didvyriui Kapitonui Marcinkui.

Marcinkus rašė vieną laišką kitam lietuviui, taip pat Anglijos kariui. Jis atidarė jam savo širdį ir skundėsi tėvynės pasiilgimu, liūdėjo savųjų, kurių nematęs per tris metus. Jam rūpėjo Lietuva ir jos likimas, jam rūpėjo Lietuvos žmonės, visų labiausiai, kad Lietuva vėl taptų nepriklausoma valstybė.

Mes esame tikri, kad jeigu Marcinkus būtų galėjęs, tai mirdamas būtų pasakęs: "Aš mirštu RAF uniformoje, kad Lietuva būtų laisva!"

NEUŽMIRŠKIME

Jungtinių Tautų kariuomenėje karo aviacijoje ir karo laivyne, neabejojame, yra daug lietuvių, kurie, kaip kapitonas Marcinkus skundėsi, seniai, labai esniai sutikę lietuvį, su juo kalbėję ar apie Lietuvą ir lietuvius yra girdėję. Jie skundžiasi, kad jiems liūdna, kad didžiulėje karių armijoje, laisvu laiku jie jaučiasi, tarytum "pūstelninkai" tyruose.

To neturėtų būti. Mes civiliniai, kurie šiandien dar likę namie, turime bent karts nuo karto prisiminti tuos, kurie "kažin kur fronte" laukia žodžio, pasveikinimo, linkėjimo iš savųjų. Karts nuo karto jiems reikia pasiųsti laišką, reikia pasiųsti knygą, siuntinį dovanėlių. Jie yra tas ryšis, kuris jungia jį su savišk iais, su savo tėviške, su savo draugais ir prieteliais.

Kurie didesnę dalį savo liuoslaikio praleidžia politikuodami, savo politinius oponentus šmeiždami, ir politinius "spyčius" droždami kurčioms ausims, tegul tegul nulipę nuo savo mistiškų sostų ir atsistoję ant žemės imasi darbo, naudingo žmogui ir tėvynei.

K.

LIETUVOS ATSTATYMO PROGOS NĖRA NEI KIEK SUMAŽĖJUSIOS

Priešingai, jos turi tendencijos sustiprėti, sako Ministras Žadeikis

Kovo pabaigoje Lietuvos Ministras Washingtone yra pareiškęs mintį, kad šale visuotinio uždavinio išlaisvinti Lietuvą iš svetimos okupacijos yra dar specifiškas ir opus rūpesnis surasti būdus pagelbėti tremtiniams tolimame ištrėmime, Sibire ir kitur. Lietuvos Atstovo tikėtasi, kad su draugingu vyriausybių pagalba bus surastas pagalbos būdas ir kad tam tikslui patarnaus Atlantic Declaration dvasia ir pasirašymas United Nations pakto ir per tų kraštų vyriausybes, kurios mūsų reikalu turi tiesioginės ir ypatingos reikšmės. Karui siaučiant nieko panašaus dar neatsitiko, bet ir vilties nenustota.

Valstybės vyrų kalbos pastaruoju laiku pasakytos iš dviejų sostinių, turinčios tikslo neigiamai Lietuvos reikalus ir ateitį išspręsti ir galinčios pakenkti Atlanto Deklaracijos dvasiai, neturi betgi pagrindo ir lemiamos reikšmės akyvaizdoje tauptautinės teisės ir naujai deklaruotų principų. **Lietuvos atstatymo progo nėra nei kiek sumažėjusios ir turi linkmės sutvirtėti.**

Šia proga Lietuvos Ministras, p. Žadeikis, pakartojo pirmesnius pareiškimus, prisimindamas, kad Amerikos nepaprasta draugingumo politika atžvilgiu agresijos paliestų mažų tautų, bei Amerikos politinis idealizmas, Prezidento Roosevelto atstovaujamas, yra šaltinis moralinio sudrūtinimo lietuvių tautai, šiandien kenčiančiai moralią ir ekonominę verguvę ir net fizinio naikinimo smūgius.

Lietuvių tautos įsitikinimas į Amerikos idealizmo politikos galybę yra tvirtas ir nepajudintas. Lietuva mato savo laimingą ateitį laisvų tautų šeimos narystėje, ne kilpos formoje primestoje, bet tautos laisva ir suverene valia pasirinktoje, ir tamprioje kooperacijoje su Atlanto Deklaracijos kūrėju, — Amerika.

Šią ateitį Lietuva sau vaizdenasi apystovose, kada ir kitos Pabaltijo valstybės bus lygiai laisvos kaip ir nepriklausoma Lenkija, demokratiška ir taikingai nusiteikusi iš kitos pusės, susilauks progos nekliudomai gydyti savo žaizdas naujoje visų tautų santvarkoje.

L. P.

LINKI LIETUVOS PILIEČIŲ SĄJUNGAI SIEKTI UŽDAVINIŲ ŠALPOS SRITYJE

Ir talkininkauti Dėdės Samo didiesiems uždaviniams vienybėje su visais Amerikos lietuviais

Liet. Pasiuntinybės Spaudos Žinios Nr. 9, kovo 31 d. rašydamos įvairiais lietuvių ir Lietuvos reikalais tarp kitko prisimena apie Lietuvos Piliečių Sąjungą Amerikoje ir sako:

Nuožmus Lietuvos likimas, jos piliečių išblaškymas ir jos ateitis rūpi visiems jos draugams, o ypač negali nerūpėti patiems Lietuvos piliečiams, tai aišku. To rūpesnio išdavoje formuojasi piliečių organizacija (sąjunga), kad talkoje su Amerikos lietuviais surasti būdus kaip vaisingiau prisidėti ir prie tremtinių problemos sušvelninimo ir bendrai Lietuvos išlaisvinimo iš svetimos okupacijos. Sąjunga, neliesdama kontroversinių politinių klausimų, bet pasiryždama energingai pasidarbuoti šalpos srityje (bent panašiai kaip Pirmame Pasauliniame Kare pasidarbavo Centralinis Komitetas nukentėjusiems šelpti) ir visais galimais būdais talkinindama Dėdės Samo didiesiems uždaviniams vienybėje su visais Amerikos lietuviais galėtų išvaryti vagą, kuri sutaptų su gerų Lietuvos ir Amerikos santykių pagilinimu. Sąjungai tokio praktiško ir gyvai reikalingo darbo ir linkime.

Mobilizuokim Dolerius!

Lithuanian-American Committee for Defense Savings, New York State, 231 Bedford Ave., Brooklyn, N. Y.

Amerikos valstybė šaukia karinio amžiaus piliečius karinei tarnybai. Kai jauni piliečiai eina atlikti tas svarbias pareigas — mes mobilizuokime savo dolerius, pirkdami Defense Savings Bonus. Tų bonų kaina prasideda nuo $18.75. Tie pinigai per dešimtį metų užaugs iki $25. Pinigai gali būti sugrąžinti bile kada, su didėjančiu nuošimčiu jūsų kreditui. Vienam žmogui tų bonų parduodama nedaugiau, kaip už $5,000 per metus. Bet bonų pirkimą galima pradėti ir su visai maža suma — su 25c., perkant taupymo ženklelius-stampas. Galima tokiu būdu pradėti ir su 10c. Bet dešimts centų, dešimts dolerių, šimtas dolerių ar tūkstantis — kiekvienas centas bus apsaugotas ir užtikrintas. Tais savo centais ar doleriais mes užtikrinsim apsaugą stiprjausios ir demokratiškos valstybės jikimą — likimą Jungtinių Valstijų, kurios yra mūsų antra tėvynė.

Nusipirkit bonų ar stampų. Padėkit Dėdei Samui laimėti šį karą! Laimėjus šį karą, Amerika padės atgauti Lietuvai nepriklausomybę. Taigi ar reikia geresnio investmento?

Jei jūsų mieste yra Defense Bonų pardavimo lietuvių komitetas ar skyrius — pirkite bonus per tą komitetą ar skyrių. Jei nėra tokios vietos — pirkite pašte, banke ar kur tik galite gauti.

New Yorko valstijos lietuviai ar organizacijos, nusipirkę bonų — praneškite aukščiau minimam komitetui savo vardą, eilinį bono numerį (Serial number) ir kiek už bonus mokėjote. Komitetas suregistruos, kiek lietuviai Defense Bonų išpirko ir kaip gausiai Amerikai pagelbėjo.

Komitetas.

LAKŪNAS KAPITONAS MARCINKUS

Nebuvo Lietuvoje vaiko, kuris būtų nežinojęs lakūno kapitono Marcinkaus vardo. Vienas geriausių Lietuvos futbolistų, jis pradėjo žavėti savo puikiu žaidimu tūkstančius senų ir jaunų dar karo mokyklos komandoje žaisdamas. Nedidelio ūgio, bet visad judrus, linksmas, energingas ir mandagus jis buvo visų mylimas ir už savo draugiškumą. Sportininko dvasia neapleido jo visą gyvenimą. Lakūnu būdamas jis dažnai dalyvaudavo įvairiose aviacijos šventėse Kaune ir kituose Lietuvos miestuose. Šimtai tūkstančių žmonių yra matę jo akrobatiką ore su parašiutais ir lėktuvais. Jo niekur netrūko.

Arčiau su Marcinkum teko man susipažinti laike didžiojo Lietuvos aviacijos skridimo aplink Europą, per kurį Lietuvoje statyti lėktuvai padarė 10,000 kilometrų, aplankydami visus didesniuosius Europos miestus ir padarydami vizitus įvairių kraštų kariškoms aviacijos pajėgoms. Lietuviai lakūnai buvo nelauktai gražiai priimami, ypatingai gal dėl to, kad lygiai prieš metus lietuviams nemirštamą garbę ir garsą buvo sukėlę traginguoju perskridimu per Atlantą Darius ir Girėnas. Mūsų lakūnų kelyje buvo: Stockholmas, Kopenhaga, Amsterdamas, Briuselis, Londonas, Paryžius, Marselis, Roma, Udine, Viena, Praga, Budapestas, Bukarestas, Kijevas, Maskva, Kaunas. Aplankyta taigi ne tik kaimyninės mažosios valstybės, kaip Švedija, Danija, Olandija, Belgija ar Čekoslovakija, bet ir didžiosios.

Marcinkus buvo vienas iš penkių lakūnų, jauniausias toje eskadrilėje. Turėjau didelę laimę išbūti su jais porą tūkstančių kilometrų ore pakelyje į Romą ir dalį kelio atgal. Ėjau jūrų karininko specializavimosi mokslą Prancūzijoje ir tuo metu atostogavau Italijoje. Puikūs buvo mūsų lakūnai ir neblogesni lėktuvai! Visa mūsų žalių lėktuvų grupė užskrisdavo nedideliame aukštyje ant aerodromų ir palipusi į viršų staiga lyg žvaigždės iš kokios raketos pasipildavo įvairiomis kryptimis. Pakildavo iš aerodromo taip mažose distancijose, kad net senų aviacijos generolų akyse išskaitydavai nusistebėjimą ir išgirsdavai "oh!" Eskadrilės vadas ir tų lėktuvų konstruktorius brig. gen. Gustaitis bei visi lakūnai padarė daug tada propagandos Lietuvai.

Priėmimo pietuose dalyvaudavo aviacijos ministeriai, miestų mayorai; lakūnus priimdavo valstybių galvos. Iš Italijos išskrendant eskadrilei pagerbti ją palydėjo iki Udinės viena garsiausių eskadrilių, sudaryta iš greičiausių Europoje lėktuvų, valdomų trans atlantinių lakūnų grupės, buvusios New Yorke ir Chicagoje.

Marcinkus buvo netik drąsus ir gabus, bet taip pat religingas vyras ir geras lietuvis. Vakar, sužinojusi apie kapitono Marcinkaus žuvimą, viena lietuvaitė papasakojo paskutinį kartą Marcinku mačiusi Vilniuje, Aušros Vartų koplyčioje prie Stebuklingojo Paveikslo. Ji nesanti niekada mačiusi taip karštai besimeldžiančio vyro, tuo labiau tokio savim pasitikinčio ir drąsaus. Sunkiai pergyvenęs vokiečių atėjimą į Klaipėdą bei visas kitas Lietuvos bėdas bei okupacijas, jis nujautė kuri pusė rūpinsis nuoširdžiau Lietuvos atstatymu ir kas užtars Lietuvą jos nelaimėje. Negalėdamas patekti į Ameriką, apie kurią jis dažnai kalbėdavo, jis nutarė aukoti save už Lietuvą Anglijos aviacijos eilėse, kad parodyti, jog ir negausingas skaičius į laisvę patekusių lietuvių, kur jie nebūtų, ne šilto kąsnio ir ramybės ieško, bet kovos lauko, kad parodyti jog garbingos praeities Lietuva jokiam atėjūnui nevergaus ir turi vėl gyventi laisva ir nepriklausoma. Jis, kaip ir negausingas būrelis išsigelbėjusių lietuvių, kovojančių ar padavusių prašymus kovoti Anglijos bei Amerikos karių eilėse už Lietuvą, tikėjo, panašiai, kaip ir Darius ir Girėnas, jog jų kraujas bus neveltui išlietas, jog likusieji Amerikoje ir kitur laisvėje lietuviai mokės tą auką įvertinti, pagerbti ir reikiamai perstatyti tiems, kurie spręs ar Lietuva yra verta ir turi gyventi laisva ir nepriklausoma, ar ji turi būti pavesta kieno nors globai ar malonei.

Kapitono Marcinkaus atmintį pagerbkime ne tiktai paminėjimais, pamaldomis už jį, paskaitomis, bet taip pat įkvėpkime savo broliams, sūnums ir pažįstamiems, jauniesiems Amerikos lietuviams, jog jie kovoja ne vien už savo tėvynės Amerikos, bet taip pat už savo tėvų žemės laisvę ir istorijoje nekartą atžymėtą garbę. Sudarykime jau žuvusiųjų jūrose ir žemėje, o taip pat ir tarnaujančių lietuvių kilmės kareivių sąrašus, pagerbkime pirmuosius paminėjimais, o antruosius lietuviška spauda, knygomis, lietuvaičių laiškais, neriniais ir dovanomis. Tegul visa amerikoniškoji spauda, kaip Philadelphijos lietuviškos mokyklos vaikučių gyvųjų paveikslų aprašymuose pamato, jog lietuviai yra geri amerikiečiai todėl, kad jie jaučiasi tuo darą garbę ir savo senajai ir garbingajai tėvynei.

Teišjudina Marcinkaus auka mus naujiems, visų lietuvių vieningiems darbams. Pasaulis visas ugnyje. Jei nenorim būti nušluoti, nešnauskime, nesiginčykime, o imkmės šiandien to pat darbo su nauja gija. Žuvusiųjų svajosė, viltys ir dvasia mums padės.

P. Labanauskas,
Jūrų kapitonas.

DĖL INFORMACINIO LAIŠKO APIE BRAZILIJOS LIETUVIŲ KOLONIJĄ

Šių metų pradžioje iš šio paties šaltinio buvo spaudai paduotas straipsnis, kuris, deja, pasirodė esąs ne be priekaištų. Straipsnio pasiūlymas spaudai neturėjo tikslo misreprezentuotí bet buvo bona fide padarytas. Į tą straipsnį atsiliepė keletas Brazilijos lietuvių, nurodydami tūlus straipsnio netikslumus. Žemiau patiekiame Lietuvos Atstovo laišką, kuris išlygina pirmesniojo straipsnio trūkumus ir paneigia padarytus priekaištus:

"J. M.
Kun. A. Arminas,
Kapelionas ir Zelinos klebonas,
Gaixa Postal 4118,
Sao Pauli, Brasil.

Gerb. kunige klebone:

Tamstos ir Vyresniosios Sesers pasirašytas laiškas iš š. m. kovo 23 d. apturėtas ir jį paskaitęs tuojau nutariau atsiliepti ir paaiškinti, kad už laiško apie Brazilijos lietuvių koloniją paskelbimą Pasiuntinybės Žiniose ir spaudoje man vienam tenka atsakomybė. Tai buvo padaryta be mažiausio noro ar tikslo mažinti patriotingos Sao Paulo katalikų visuomenės nuopelnus ir sunkių pastangų darbo vaisius. Mano noras buvo iškelti aikštėn visos Brazilijos lietuvių kolonijos pajėgumo apsireiškimus, bet anaiptol ne juos mažinti ar dirbtinoje šviesoje atvaizdinti. Jei pirmiau gautoji korespondencija pasirodė vietomis nepilna ir netiksli, tai šiuomi ji atitaisoma, spaudon paduodant Tamstos laiško sekančias ištraukas:

a) "Straipsny minima Moterų Draugija jau senai likviduota, taip pat ir Skautų Sąjunga, nes mokyklose joki tautinių vienetų susigrupavimai nėra leidžiami. 'Vytis' niekad nėra buvusi Brazilijos lietuvių katalikų šv. Juozapo bendruomenės narys ar skyrius, kaip teigia P-bės žinios: 'Vytis' yra įregistravusi savo įstatus tesingumo ministerijoj Rio de Janeiro ir veikia savarankiškai. Be to, 'Vytis' veikia ne tik dainos, bet ir vaidybos srityje, o žymiausiu šios lietuviškos organizacijos nupelnu reikia laikyti, be abejonės, tai, kad ji niekuomet nėra praleidusi nepaminėjusi tautinių Lietuvos švenčių — 16 vasario, 17 liepos ir t.t."

b) "Klaidinga informacija ir apie lietuvių bažnyčią, būk ji perėjusi brazilų parapijos žinion. Toks tvirtinimas gali sudaryti neigiamo įspūdžio apie lietuvių kolonijos kunigus. Atitinkamoms įstaigoms dokumentais įrodėme, kad tai yra netiesa, šmeižtas, kad yra visai atvirkščiai: bažnyčia buvo ir tebėra niekeno kito tik Bendruomenės nuosavybė. Dar daugiau: tik vieni lietuviai turi pamaldas savo kalba visame Sao Paulo mieste, ir tai yra neabejojamai nuopelnas vietos lietuvių kunigų, kurie šią teisę išsirūpino tiesiog iš policijos ir kuri (ta teisė) yra atžymėta net 'Vyriausybės Žiniose' — 'Diario Oficial'."

"Informacija apie mokyklas perdėm tendencinga, — lyg noras mažinti katalikų nuopelnus lietuvybei: buk Alpinoje (antroj Bendruomenės mokykloj esą tik 20 vaikų. Jei mūsų kas pasiteirauja, mes atsakome: Bendruomenė eina priekyje Kolonijos švietimo darbo, nes jos mokyklose yra 425 vaikai: 339 vaikai Zelinos mokykloje (Nr. 1), 76 vaikai Alpinos mokykloje (Nr.2) ir 10 mergyčių tik ką įsteigtoje darbelių siuvimo klasėje. Tai yra šių metų skaičiai, kurie beveik nesiskiria nuo pereitų metų skaičių (398 vaikai)".

d) "Sunku mokyklas išlaikyti. Tačiau jei tai sunku Sąjungai tai taip pat nelengva ir Bendruomenei, kuriai reikia dvigubai daugiau mokytojų samdytis ir net patalpos nuomuotis".

Baigiant šias pastabas norėčiau prisiminti, kad toji patarlė: "nėra to blogo, kas į gerą neišeitų" ir š i a m e atsitikime pasireikštų. Tatai betgi nepateisina neužtektinai rūpestingų korespondentų.

Tikėdamas, kad anos informacijos netikslumai šiuomi per spaudą atitaisyti sušvelnins bereikalingai sudrumsta ramybę, ačiuoju už pasinaudojimą audiatur et alter pars teise tuom padedant Brazilijos lietuvių draugams gerai susivokti jiems rūpimais lietuvybės reikalais.

Su tikra pagarba,
(pasirašė) P. Žadeikis,
Lietuvos Atstovas."

SPAUDOS ŽODIS — AUKSO GIJA, KURIA SIEJAMA ŽMONIJA.

TOKIU BŪDŲ

PR. LAPIENĖ

IŠ PRAEITIES

"Iš praeities tegu stiprybę semia," giedame savo tautos himno žodžius.

Reiškia, tegu lietuvių tauta ryžtasi dideliems darbams ir nenusigąsta pakely sutinkamų kliūčių.

Tik vargu mes kartodami tokius ir panašius žodžius įsigyvename į jų reikšmę. Bent mūsų darbai to nerodo. Mes slenkame į priekį labai pamažu, perdaug naiviai dairydamiesi į šalis.

O pažiūrėkime į praeitį.

Šį syk aš paimsiu Lietuvių Mokslo Draugiją, kuriai šio mėnesio 7 dieną sukako 35 metai.

Mintis tokią draugiją įsteigti buvo kilusi eilėje susipratusių lietuvių, bet ją įgyvendinti daugiausiai padėjo dr. Basanavičius.

1905 m. Vilniaus miesto salės užkulisiniame kambarėly susirinko 20 lietuvių Draugijos klausimu pasikalbėti, o kitą dieną, susirinkę Jono Vileišio bute, jau išsirinko komisiją įstatams paruošti. Įstatai tuojau buvo paruošti, bet dėl kilusių Lietuvoj sumišimų ir veikėjų persekiojimų jie tebuvo rusų valdžios patvirtinti tik 1907 metais.

Tų pačių metų balandžio 7 d. Vilniaus Kanklių salėj tapo sušauktas visuotinas susirinkimas, kuris Draugiją įkūrė. Negalėję į susirinkimą atvykti, raštu pasižadėjo būti Lietuvių Mokslo Draugijos nariais. Draugijos pirmininku buvo išrinktas ir pirmininko pareigas ėjo iki savo mirties, 1927 m., dr. Jonas Basanavičius.

4,000 tomų

Tuo pačiu laiku Draugija nutarė leisti savo spaudos organą, Lietuvių Tauta, kuri vėliau buvo leidžiama dr. Basanavičiaus.

Kadangi Draugija įsikūrė Vilniuje, tai ir pats Vilnius tapo lietuvių kultūriniu centru. Vasarą į draugijos susirinkimus suvažiuodavo lietuviai inteligentai ne tik iš plačiosios Rusijos, bet ir iš Vakarų Europos ir net iš Amerikos.

Prie Draugijos steigėsi ir įvairūs skyriai, kaip tai: kalbininku, filologų, pedagogų ir kitoki.

Taipgi Draugija skaitė savo pareiga išsaugoti visa, kas liečia lietuvių praeitį. Iš pat pradžios susirūpino steigimu knygyno, muziejaus ir archyvo.

Draugijos nariams suaukojus knygas, jis jau 1914 metais turėjo stambią biblioteką. Prie knygyno buvo atidaryta ir skaitykla, kuria ypač sparčiai naudojosi moksleivija.

Dr Basanavičius praturtino knygyną paaukodamas visą savo 4,000 tomų biblioteką. Jis padarė pradžią ir archyvui, paaukodamas jam visus savo ir kitų rašytojų rankraščius, dokumentus. Vėliau archyve buvo surinkta 10,000 dainų, 15,000 pasakų, patarlių, burtų, padavimų ir beveik visi lietuviški laikraščiai kur tik buvo ėję.

PRAMOGOS

Niekada man nepatiko nežmoniškas linksminimasis. Nuolatinės siurprizo pramogos mane nebuvo suvilioję ir tik dėl įdomumo vienoje jų esu dalyvavus. Bet už nedalyvavimą kitose esu įsigijusi net ir neprietelių.

O juk aš nedalyvauju tik dėl to, kad neturiu laiko tokiems dalykams.

Na, kaip ten nebūtų, bent šiuo laiku pamirškime tokias pramogas, o savo energiją sunaudokime geresniam tikslui.

DR. JONAS BASANAVIČIUS— LAIVĖS KOVOTOJAS

Pereitų metų lapkr. 23 sukėjo lygiai 90 metų, kai gim. dr. Jonas Basanavičius, didysis lietuvių tautos atgimimo tėvas. Kaip žinoma,, 1918 m vasario 16 d., Vilniuje, dr. Jonas Basanavičius pirmas pasirašė Lietuvos nepriklausomybės aktą. Likimas, matyt, taip norėjo, kad tą pačią istorinę dieną, 1928 m. vasario 16 d. Vilniuje, amžinoje Lietuvos sostinėje, didžioji dr. Jono Basanavičiaus širdis liautųsi plakus...

Dr. J. Basanavičius gim. 1851 m. lapkričio mėn.., 23 d Vilkaviškio apskr., Bartininkų valsč., Ožkabalių km. Dr. J. Basanavičiaus tėvas Juras buvo visos apylinkės žmonių gerbiamas žmogus ir kurį laiką jis buvo išrinktas net Bartininkų valsčiaus vaitu - viršaičiu. Juras Banasanavičius buvo protingas žmogus, daug prityręs ir mokąs gražiai pasakoti apie garsiuosius praeities laikus. Tie gražūs tėvo pasakojimai mažą Joną Basanavičių be galo domino ir iš pat mažens jam įkvėpė praeities ir savo gimtojo krašto meilę. Užtat dr. J. Basanavičius savo tėvui buvo dėkingas ir savo atsiminimuose jis apie jį taip atsiliepia: "Ir aš jam ir jojo atminčiai esmiu kaltas įgaivinimu mano širdyje meilės į mūsų tautos praeitį ir lietuvybę."

Dr. J. Basanavičiaus vaikystė prabėgo gražiose ir pasakiškose anų laikų Ožkabalių apylinkėse. Patys Ožkabaliai yra kalnuotas, giliomis daubomis ir upeliais išraižytas kaimas. Netolimose Ožkabalių apylinkėse randasi daugybė įvairiausiomis pasakomis ir padavimais apipintų piliakalnių: Kaupiškio, Pajevonio, Naujienėlės, Piliakalnių, Rudaminos Laikynų ir kit. Patys Ožkabaliai ir ypač šios jų tolimesnės apylinkės yra glaudžiai susijusios su įvairiais istoriniais įvykiais. Ožkabaliuose ant "Geležinkalnio" pats dr. Basanavičius iškasė keletą istorinių senienų; gražiai iš žalvario nulietą stirnos galvą, elnio ragus, keletą grandinių, sagučių, aksčių ir kit. Apie piliakalnius dar ir šiandien žmonės pasakoja, kad senovėje ant jų žmonės "vajavoję su geležiniais kryžiokais". Pats dr. J. Basanavičius rašo, jog ant šių piliakalnių sustiprėjusi jo lietuviškumo dvasia. Jis dažnai vasaros atostogų metu lankydavo netoli Ožkabalių esantį Piliakalnių kaimo piliakalnį ir mėgdavo ant jo pasvajoti apie garsiąją Lietuvos praeitį ir pasiklausyti žmonių pasakų apie "užkerėtas ir jame uždarytas labai dailias mergas."

Gražus ir pasakiškas anais laikais buvo ir visas Ožkabalių gyvenimas. Tuomet dar žmonės tikėjo laumėms ir kvasiomis, kiekviename žingsnyje velniai ir vaiduokliai kiems krėtė įvairiausias išdaigas ir todėl ilgais rudens ir žiemos vakarais jie, susirinkę alkomis prie darbo, vieni kitiems pasakodavo įvairiausius savo nuotykius.

Šiame grynai lietuviškame kampelyje tuomet klestėte klestėjo įvairi liaudies kūryba: pasakos, dainos, patarlės, mįslės ir visa kita. Dr. J. Basanavičius, mažas būdamas, aydžiai ir susidomėjęs klausėsi jų visų pasakojimų, o vėliau užaugęs ir išėjęs mokslus, viską tai užrašė ir įamžino "Ožkabalių dainose", "Iš gyvenimo vėlių bei velnių," ir kituose savo raštuose.

Dr. J. Basanavičius, mažas būdamas, ne tik stebėjo šį pasakišką Ožkabalių kaimo gyvenimą, bet taip pat ir pats mėgo jame dalyvauti ir, net didoku vaikėzu būdamas, dažnai su kaimo piemenimis išsirengdavo į jų žygius įvairioms išdaigoms krėsti. Šios piemenų pramogos jam taip patikdavo, jog jis jų visą savo gyvenimą nepamiršo.

Dr. J. Basanavičiaus tėvai labai buvo pamaldūs ir todėl, kaip ir visi ano meto kaimiečiai, norėjo, kad jų sūnus Jonas būtų kunigas. Tam tikslui jie Joną iš pat mažens pradėjo mokyti. Pirmiausiai dr. J. Basanavičių mokė kaimo "daraktoriai." Vėliau jis lankė Lukšių mokyklą ir išlaikė egzaminus į Marijampolės apskrities mokyklos pirmąją klasę. Šioje mokykloje mokiniams lietuviškai kalbėti buvo griežtai draudžiama ir, kaip pasakojo dr. J. Basanavičius, lietuviškai prakalbėjusiems ant kaklo buvo kabinama skardinė "metalinga", kurią mokinys turėdavo tol nešioti, kol išgirsdavo kitą mokinį kalbant lietuviškai ir galėdavo jam ant kaklo užkabinti "metalingą". Vėliau ši mokykla buvo paversta į gimnaziją. Gimnazijoje taip pat vyravo lenkiška dvasia, ir dauguma mokinių lengvai pasiduodavo lenkų kultūros įtakai. Tačiau J. Basanavičius, iš pat mažens išaugęs grynai lietuviškoje aplinkumoje ir iš savo gimtojo kaimo gavęs tvirtą lietuviškumo pagrindą, šiai lenkų kultūros įtakai visą laiką buvo atsparus ir nesidavė jos suviliojamas.

(Bus daugiau)

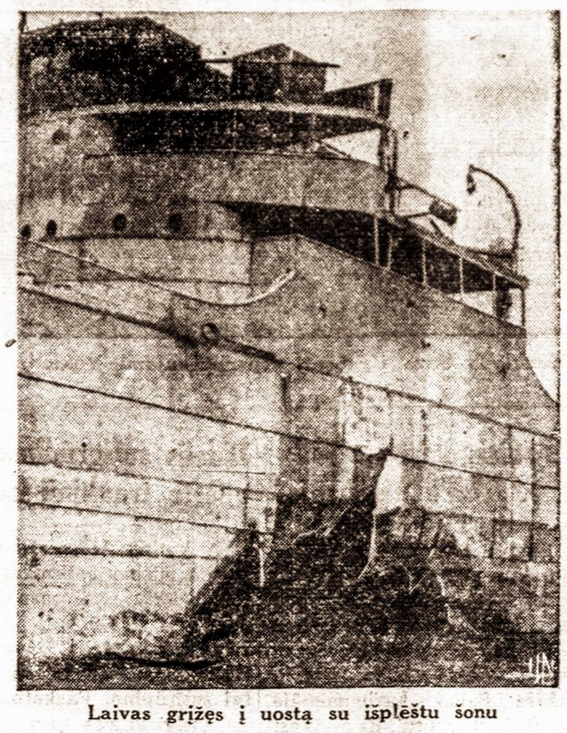

Laivas grįžęs į uostą su išplėštu šonu

AMATAI LIETUVOJE

Lietuvoje amatai, kaip smulki pramonės forma, atsirado drauge su miestais, tai yra 14 amž. pirmoje pusėje. Amatninkai buvo daugiausia svetimšaliai, dažniausiai iš Vokietijos atkilę. Jų organizacija kūrėsi Vakarų Europos pavyzdžiu. Čekų teisės buvo specialiomis privilegijomis saugojamos. 17-18 amž. vis delto pradėjo jie irti ir dėl politinių suiručių, ir dėl dvarininkų konkurencijos, nes dvarininkai, valdydami dalį miestų ir jų jurisdikcijai nepriklausomi, amatų išmokytus savo baudžiauninkus įkurdindavo savo namuose, miestuose. Amatninkai baudžiauninkai, neturėdami organizacinių cechų išlaidų, galėjo savo dirbinius pigiau gaminti.

18 amž. Lietuvos miestų cechai stengiasi atimti dvarininkams atskirose miestuose jurisdikcijos teises, o miestuose gyvenančius nelaisvuosius amatninkus įtraukti į cechus Pav. Kauno peilininkų cechas, dar 17 amž. vien vokiečių amatninkų sudaromas, 18 amž. pradžioje savo eilėse jau daugiau turėjo lietuvių. 18 amž. pabaigoje Lietuvos paiždininkas Tizenhauzas, susirūpinęs Lietuvos pramonės kėlimu ir amatų plėtimu krašte, buvo įtaisęs Gardine pirmąją amatų mokyklą, kurioje 300 berniukų ir 100 mergaičių, parinktų iš karališkų ekonomijų Lietuvoje, turėjo būti laikomi ir atatinkamų amatų mokslinami. Tačiau, neatleisti iš baudžiavos jie virto tik vergais darbininkais.

Tizenhauzui žlugus, mokykla iširo.

Formaliai amatninkų cechai laikėsi Lietuvoje ir rusų valdymo laikais, bet daugiausia nebuvo saugojami nuo laisvų amatninkų konkurencijos.

19-20 amž. Lietuvos amatai, pramonės pitimo įtakoje, pradėjo nykti, kaip ir kitur.

L. E.

HAVEMEYER 8-0259
RALPH KRUCH
FOTOGRAFAS
65-23 GRAND AVENUE
MASPETH, N. Y.

J. VAITULIONIS
PIRMAS LIETUVIS
Chiropraktas Gydytojas
307 GRAND STREET,
BROOKLYN, N. Y.
Valandos: nuo 9 ryto iki 8 vak.
Nedėlioms ir šventadieniais
Nuo 10 ryto iki 1 po pietų
Tel. EV. 4-9458

Jonas Sutkaitis,
LAIKRODININKAS, sako:
Laikas ir erdvė — didžiausi žmogaus priešai. Bet, turėdamas gerą, teisingą laikrodį ir, naudodamas moderniškomis susisiekimo priemonėmis, žmogus įveikė savo priešus.
KULTŪRINGAS ŽMOGUS NEGALI GYVENTI BE LAIKRODŽIO
JONAS SUTKAITIS
449 GRAND STREET
Brooklyn, N. Y.

ALLIANCE HALL
Restauranas ir Baras
Viena iš puikiausių lietuviškų svetainių
Tinkama vieta visokioms pramogoms.
Kasdien muzika ir šokiai.
ALLIANCE HALL
K. Buividas, sav.
197 Grand Street,
Brooklyn, N. Y.
Tel.: EVergreen 4-6344

BABYLON HOTEL
Pr. ir A. Lapės, sav.
Babylon, Long Island, N. Y.
Nepamirškite, kad jūs — laukiamas svečias
Kur jūs rasite gražesnę vietą, kaip
BABYLON HOTEL
Tel.: Babylon 1449

STANLEY GRILL
PAUL USONIS, sav.
RESTAURANAS IR BARAS
Geriausi gėrimai ir alus
KVIEČIAME
642 Stanley Street,
New Britain, Conn.
Tel.: 6872

The Logan Inn, Inc.
A. Mikalauskas, prez.
M. Stalonis, ižd.
RESTORANAS IR BARAS
Įvairiausi gėrimai
Pirmos rūšies maistas
Draugiška nuotaika
PRAŠOME:
3296 Atlantic Avenue
Brooklyn, N. Y.
Tel.: AP. 7-9674

I. BANAS SIGNS
Ign. Banasevičius, Dailininkas.
Daromos įvairios iškabos auksinėmis ir kitokiomis raidėmis
Visokie meno darbai atliekami greitai, gerai ir pigiai
Kreipkitės:
IGN. BANASEVIČIUS
350 Metropolitan Ave.
Brooklyn, N. Y.

JUOZO MARTINAIČIO
Gėlių Krautuvė
272 Grand Street,
Brooklyn, N. Y.
Gėlės vestuvėms, laidotuvėms ir kitoms progoms.
Tel.: Evergreen 4-9737

LIETUVIŠKA
ALUDĖ
KARŠTI UŽKANDŽIAI
KASDIEN
★
Patogi vieta užėjimui su MOTERIMIS
★
RHEINGOLD Extra Dry Alus. — Didelis pasirinkimas visokių gėrimų
Juozapas Zeidat
411 GRAND STREET
BROOKLYN, N. Y.

Vyrai, Moterys! Seni, 40, 50, 60 metų! Pagyvenkite!
Jauskitės daug jaunesnis, pilni smarkumo. Nekaltinkit savo amžiaus, kad jaučiatės išsisėmę, nusidėvėję, susmukę. Tūkstančiai stebisi, ką biskis pasismarkinimo su Ostrex padaro. Jame yra abelnieji stiprylai dažnai reikalingi po 40 m. — kūnam, kuriem trūksta geležies, kalkių phosphate, Vitamino B1. 73 metų amžiaus daktaras rašo: "Aš pats jį vartojau. Pasekmės puikios." Specialis supažindinantis kiekis Ostrex Toinc Tablets kaštuoja tik 35c. Nesijausk susmukęs, senas. Pradėk jaustis smarkesnis ir jaunesnis nuo pat šios dienos. Parsiduoda visose gerose vaistinėse.

Lietuviškas Monopolius
LIQUOR
415 KEAP ST.
BROOKLYN, N.Y.-LIC.827
TEL. EV. 7-2089
X. STRUMSKIS
REPUBLIC
BLEND 90° 30% STRAIGHT WHISKIES 5 YRS. OLD
qt. 2.42 Pt. 1.24
BLENDED - 86° 20% 4 YRS. OLD 10% 6 YRS. OLD
2.39 qt. 1.24 Pt.
STORE INC.
SEAGRAM
CALVERT
OLD OVERHOLT
CARSTAIRS 4-5
IMPERIAL
$2.65—pint $1.66
Visokios Rūšies VYNŲ Ir Importuotų KONIAKŲ

SANDELIS VISOKIŲ ŽOLIŲ IR KNYGŲ

Aukso Altoriukas (Tilžės) paprastu apdaru 60c
Ta pati knyga, Celuloido gražiu apdaru $1.60
Vainikėlis, maža maldų knygelė 50c
Kantičkos, visokių giesmių knyga $1.75
Katekizmai ir Ministrantūra 25c
Gydyklos nuo Baimės Mirties — su daug paveikslų 50c
Pontsko Piloto Galas 10c
Apie Dangų, Saulę ir Mėnesį 10c
Kabalas arba Saliamono Išmintis 15c
Girtuoklių Gadzinkos 15c
Tūkstantis naktų 1-ma dalis 50c
Sapnų Knyga, apdaryta, su paveikslais $1.60
Lengvas Būdas Išmokti angliškai kalbėti be kito pagelbos 35c
Mikaldos Pranašavimai 25c
Istorija Seno ir Naujo Testamento, su paveikslais 25c
Sveikata Ligoniams, knygelė, aprašo visokias žoles, kokios kam tinkamos 25c
Karvės, jų nauda ir kaip padaryt gerus sūrius 25c

ŽOLĖS

Dusulio Arbata 50c; Nervų arbata 85c; Vidurių Valytojas 60c; Plaukų Apsaugotojas nuo pleiskanų ir pražilimo 60c; Moterų mėn. reguliatorius 60c; Kosulio ir Kokliušo Arbata 60c; Kraujo Valytojas 60c; Peršalimo ir Kataro Arbata 85c; Trajankės, stambių ir gerų šaknų 60c; Cukrinės Ligos (diabetes) Arbata 85c; Vyriškumo pataisymas, žolės 85c; Arbata dėl sumenkimo diktuoliams 85c; Vandeninės Ligos Arbata 60c; [illegible] arbata 60c.

M. ZUKAITIS
33[illegible] Dean St.,
Spencerport, N. Y.

BROOKLYNO LIETUVIAI GYDYTOJAI

DR. JOHN WALUK
161 No. 6th Street
VALANDOS
8—10 ryte
1—2 popiet
6—8 vakare
Šventadieniais susitarus
Tel. Evergreen 8-9229

DR. BLADAS K. VENCIUS
499 Grand Street
(Dantų Gydytojas)
VALANDOS:
9 — 12 ryte
2 — 9 vakare
Penktadieniais uždaryta
Tel.: ofiso STagg 2-0706
Namų—JAmaica 6-3834

DR. A. J. STALONAS
218 Ridgewood Ave.
Brooklyn, N. Y.
Valandos:
1—2 p. p.
6—8 vakare
Tel. APligate 7-1433
arba Academy 2-7400

DR. A. PETRIKA
221 So. 4th Street
(DANTŲ GYDYTOJAS)
VALANDOS
9—12 ryte
1—8 vakare
Penktadieniais uždaryta
Tel. EVergreen 7-6868

DR. ADAM V. VALMUS
(Dantų Gydytojas)
705 Fourth Ave.
Tarp 22 ir 23 gatvės
Brooklyn, N. Y.
VALANDOS
10 val. ryto iki 8 vak.
Penktadieniais ir Šeštadieniais pagal susitarimą

LIETUVIAI ADVOKATAI

JOHN W. ANSELL
15 Park Row
New York, N. Y.
WOrth 2-3497

R. JOHN UREVICH
55 Liberty St.,
New York, N. Y.
REctor 2-4194

S. BREDIS
197 Havemeyer St.
Brooklyn, N. Y.
EVergreen 7-9394

CL. VOKETAITIS
66 Court Street,
Brooklyn, N. Y.
TRiangle 5-3622

WM. J. DRAKE
225 Broadway,
New York, N. Y.
REctor 2-5917

ALF. J. WENTZ
219 South 4th St.,
Brooklyn, N. Y.
STagg 2-7177

K. JURGĖLA
359 Union Ave.
Brooklyn, N. Y.
EVergreen 7-1199

ANTHONY WESLAN
16 Court Street,
Brooklyn, N. Y.
CUmberland 6-1260

HENRY'S
SALDAINIŲ IR LEDŲ KRAUTUVĖ
199 GRAND STREET BROOKLYN,, N. Y.
(šale Vienybės)
GARDŪS NAMIE GAMINTI LEDAI. GERIAUSIOS RŪŠIES SALDAINIAI, ĮVAIRŪS UŽKANDŽIAI, SODĖ
Pietūs tarp 12 ir 2 val.
HENRY FICK, Sav.
Tel. EVergreen 4-8848

PHILIP BENDER
AVALINĖS KRAUTUVĖ
Įsteigta 1882 m.
Mūsų batų kokybė jau seniai yra žinoma lietuviams
DIDŽIAUSIAS PASIRINKIMAS VISIEMS ŠEIMOS NARIAMS
245-247 GRAND STREET.
BROOKLYN, N. Y.
Tel.: EV. 7-2043

VIENYBĖ

Paremkite Vienybės linotipo fondą

Balandžio mėnesį Vienybės spaustuvei nuperkamas naujas linotipas, ir naujos raidės, kurios, neabejojamai, Vienybės skaitytojams daug geriau patiks negu dabartinės, nes jos yra daug aiškesnės.

Linotipas visai naujas, taip pat bus naujos antraštinės raidės.

Kaip žinoma, linotipo fondui mūsų skaitytojai jau seniai aukoja, tačiau nepaprastai kylant mašinų ir įrankių kainoms, mums toli gražu neužtenka iki šiol surinktų aukų užmokėti už linotipą. Todėl vėl prašome savo skaitytojų, prietelių ir rėmėjų, bent nedidelėmis sumomis aukoti linotipo fondui. Kurie iki šiol dar savo aukos neatsiuntėte, neatidėliokite ir pasiųskite ją dabar. Būsime labai dėkingi.

Kurie jau aukojo, šia proga nuoširdžiai dėkojame.

Iš Brooklyno draugijų susirinkimų

Balandžio 3 d. įvyko Liet. Piliečių Klubo kvartalinis susirinkimas. Iš komiteto raportų paaiškėjo, kad yra nemažai sergančių, kuriems išmokama pašalpa po $6.00 savaitėje. Užgirtas ruošiamas piknikas ir išrinkta to darbo vedimui komitetas. Nutarta turėti apie vidurvasarį išvažiavimą į laukus busais, surasti gerą vietą apsiėmė klubo gaspadorius Zakarauskas. Skaitytas laiškas Dariaus-Girėno paminklo komiteto, prašant užsisakyti tikietų ruošiamam piknikui, 9 metų skridimo sukaktį minėti. Minėjimas bus Decoration dienoje, Klaščiaus parke, Maspethe. Klubas nupirko bilietų už $20.00.

Šv. Jurgio Draugijos susirinkimas įvyko bal. 1 d., Piliečių Klube. Be kitų reikalų, priėmė Dariaus-Girėno komiteto laišką ir nupirko pramogai bilietų už $20.00.

SLA. 38 kuopos mėnesinis susirinkimas buvo balandžio 2 d., Piliečių Kliube. Kadangi organizacijoj vyksta rinkimai, tai mitingas buvo labai svarbus. Todėl kiti reikalai ir Dariaus-Girėno komiteto laiškas paliktas svarstyti sekamam susirinkimui.

Serga Kazys Pupkis

Darbo metu savo gėrimų įstaigoje, 106-06 Liberty Ave., Ozone Park, susirgo Kazys Pupkis. Gydytojas pripažino, kad turi plaučių uždegimą. Ligonis yra St. Catharine ligoninėj ir jau pavojingiausias valandas pergyveno, jaučiasi geriau. Pažįstami gali aplankyti bile laiku.

J. Šaltis.

ŽMOGUS NESEKĄS SPAUDOS VALSTYBEI NEATNEŠ NAUDOS.

Nauja vyrų registracija balandžio 27 dieną

Balandžio 27 d. New Yorke ir visur kitur prasidės visų vyrų tarp 45 ir 65 metų amžiaus registracija. Registruotis turi visi: piliečiai ir nepiliečiai. Registravimas vyks visuose Selective Service Boards, kaip ir anksčiau.

SLA rinkimų daviniai

Šiomis dienomis Newarko SLA 245 kuopa balsavo Pildomosios Tarybos rinkimuose. Kuopos nariai savo balsus padavė taip:

Į prezidentus

Bagočius 4 balsus.
Laukaitis 14 balsų.
Klinga 11 balsų.

Į viceprezidentus

Mažiukna 8 balsus.
Kerševičius 22 balsus.

Į sekretorius

Vinikas 27 balsus.
Mašytė 4 balsus.

Į iždininkus

Gugis 5 balsus.
Bačiūnas 24 balsus.
Žebrauskas 2 balsus.

Į iždo globėjus

Mockus 6 balsus.
Mikužiūtė 3 balsus.
Brazauskas 23 balsus.
Norkus 24 balsus.

Į daktarus kvotėjus

Biežis 13 balsų.
Baltrušaitienė 2 balsus.
Šliupaitė 16 balsų.

Į seimą delegatais išrinkti: V. Ambrozevičius, A. Trečiokas, P. Petrulis.

V. Ambrozevičius.

Brooklyno Atletų Klubo margučių vakaras

Šį šeštadienį, vakare, bal. 11, Atletų Klubas turės margučių vakarą savo patalpose, 168 Marcy Ave. Kiekvienas svečias gaus margučių dykai prie gėrimo, kurių stiprumą galės išmėginti su savo draugais ir pažįstamais. Tai bus priminimas vieno iš Lietuvos populiariu papročių, kur būdavo sueina kaimiečiai ir giminės, muša margučius vienas su kitu.

Klubo gaspadorius turės margučių užtektinai visiems atsilankiusiems tą vakarą. Klubas kviečia vyrus ir moteris, jaunus ir senus atsilankyti ir linksmai praleisti vakarą prisimindami Lietuvą ir išmėginti savo margučių stiprumą.

J. J. Atletas.

Uždraus privatinę statybą

Šiemet, ryšium su padidėjusiais medžiagos pareikalavimais karo reikalams, privatinė statyba bus visai uždrausta. Leidimai bus duodami tik senus namus taisyti ir tai apribotai.

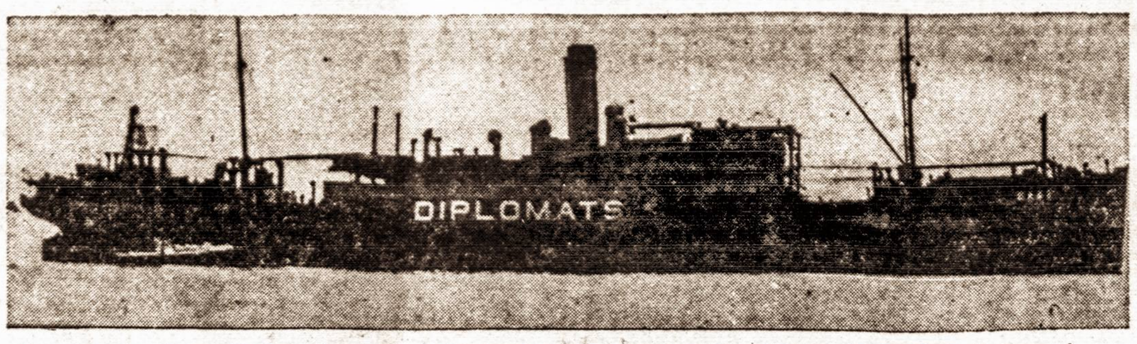

Neseniai šiuo laivu iš Brooklyno buvo išgabenti nepageidaujami Vokietijos ir Italijos diplomatai.

Įdomi filma Piliečių Klubo salėje

Penktadienį ir šeštadienį, balandžio 10 ir 11 d. Amerikos Lietuvių Piliečių Klube, 280 Union Ave., Brooklyne, bus rodoma labai įdomi filma apie dabartinį karą ir spalvota filma apie Lietuvą.

Ši filma jau buvo rodoma New Jersey ir kitose vietose Brooklyne ir New Yrke ir visur turėjo labai didelio pasisekimo.

Filmų rodymas prasidės 7 val. 30 min. vakare. Įžanga 35 centai, vaikams 15 centų.

Tautininkų Klubo metinė vakarienė

Šį sekmadienį, bal. 12 dieną, įvyksta Tautininkų Klubo metinė vakarienė, kurios visas pelnas skiriamas ilgai sergančiam nariui. Tikslas labai pagirtinas, todel į šią metinę T. Klubo vakarienę žmonės rengiasi skaitlingai dalyvauti. Vakarienė bus Daukanto salėj, Jamaica Ave. (Cypress Hills stotis, Jamaica Line), Brooklyne. Vakarienė prasidės apie 5 val. vakare. Šokiai bus prieš ir po vakarienės ir tęsis iki vėlumos.

Kaltina policiją kyšių ėmime

Assistant Attorney General Amen šiomis dienomis paskelbė kaltinimą prieš 49 Brooklyno policininkus, kurie, jis sako, ėmė kyšius nuo visokių gemblerių. Įrodyti savo kaltinimus prieš policininkus Amen turi visą eilę filmų, kuriose neva parodoma, kaip policininkai ėmė kyšius. Tos filmos, kiek teko matyti, yra labai neaiškios ir nei viena iš jų nėra aiškus įrodymas, nors įtarimo gali sukelti. Apkaltinimai paskelbti ne tik prieš paprastus policininkus, bet ir prieš kai kuriuos policijos inspektorius.

Pirko Defense Bonų už $1,100

Vienybės skaitytojas K. Gutauskas iš Great Neck, L. I. šiomis dienomis nupirko Defense Savings Bonds už $1,100.

New Yorko valstybėje lietuviai, kaip ir kitose kolonijose, neatsilieka nuo kitų ir kiek gali perka Defense Bonus.

Kareivis žuvo automobilio nelaimėje

Šiomis dienomis palaidotas brooklynietis Sydney Friedman, 286 S. 2nd St., Brooklyn, kurio tėvai yra kilę iš Lietuvos. Sydney Friedman, lygiai metus laiko išbuvęs Dėdės Samo kariuomenėje, paskutiniu laiku Kee West, Floridoje, vos išbuvęs ten dvi dienas žuvo automobilio nelaimėje.

Jaunojo Friedmano motina yra kilusi iš Liškavos, Alytaus apskrities, o tėvas iš Minsko. Ji atvyko į Ameriką prieš 30 metų.

Prasidėjo meškeriojimo sezonas

Nuo balandžio 4 d. New Yorko valstybėje atsidarė šių metų meškeriojimo sezonas. Šiemet Long Islande ir kitose vietose New Yorko valstybėje, meškerioti vandens rezervuaruose reikia gauti specialis leidimas, ant kurio pridedama fotografija ir pirštų nuospaudos.

Šiemet taip pat reikia specialių leidimų meškerioti jūroje. Šiuos leidimus išduoda pakraščių sargyba.

Didelis susigrūdimas miesto traukiniuose

Paskutiniu laiku visais New Yorko miesto požeminiais geležinkeliais, ypač tarp 8 ir 9 val. ryto ir 5-6 val. po pietų būva toks didelis žmonių susigrūdimas, kad miestas rimtai susirūpino. Paskutiniu laiku susigrūdimas taip padidėjo, kad kai kur žmonės net netelpa į stotis, jau nekalbant apie traukinius. Todėl miestas prašo kai kurių korporacijų ir šiaip biznio įstaigų pakeisti darbo valandas, kad sumažinti traukiniuose susigrūdimą. Įspėjama, kad jeigu biznio įmonės savo noru nepadarys tų pakeitimų, tai miesto valdžia bus priversta įsakyti pakeisti darbo valandas.

SKAITYTOJAI, KOOPERUOKITE

Anksčiau rašėme ir prašėme Vienybės skaitytojų nevilkinti prenumeratų mokesčius už laikraštį. Tą darėme svarbiais sumetimais, būtent, kad karui kilus žymiai pabrango laikraštinis ir kitoks popieris, sumažėjo garsinimų, o ir aplamai už garsinimus pajamos žymiai sumažėjo. Firmos, kurios anksčiau skelbdavosi laikraščuose, dabar nesiskelbia, nes produktų neturi ar gamina produktus karo reikalams, kurių skelbti nėra reikalo. Tokiu būdu mes ir kiti laikraščiai buvome priversti padidinti prenumeratos kainas ir prašyti prenumeratorių tuojau, išsibaigus prenumeratai, užmokėti.

Mes neabejojame, kad mūsų skaitytojai gerai supranta, jog laikraštį be pinigų niekas negali išleisti, o jeigu skaitytojai vilkins su prenumeratos mokesčiu, tai tiesioginiai kliudo normaliam laikraščio išleidimui.

Todėl pakartotinai prašome mūsų skaitytojų, kurie iki šiol dar neužsimokėjo prenumeratos, dabar, nevilkinant užmokėti. Laikraštis, kuris beveik iš skaitytojų gyvena negali apsieiti be pačių skaitytojų kooperacijos.

Atsiminkite, kad mums reikia mokėti algas darbininkams ir tarnautojams; reikia pirkti popierą, reikia mokėti pašto išlaidas, reikia prižiūrėti ir taisyti mašinas, reikia mokėti nuomą, už šviesą, kurą ir visą kitą. Kiti mūsų nelaukia todėl patys taip sutvarkykite savo prenumeratos mokėjimą, kad ir mums nereikėtų laukti.

Pereitą kartą daugelis skaitytojų užmokėjo savo prenumeratas, tikimės, kad ir šį kartą jei ne visi, tai bent didžiuma mums kooperuos ir tuojau pasiųs savo čekį ar pinigus už Vienybę.

Administracija.

Kinijos savaitė

New Yorko Valstybės Gubernatorius Lehman paskelbė Kinijos Savaitę nuo balandžio 12 d. Tą savaitę visoje valstybėje bus renkamos aukos Kinijai sušelpti.

Naujam linotipui įsigyti

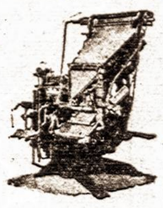

K. Demikis
New Britain, Conn. 1.00
Wm. Wolf,
Great Neck, L. I..... $5.00
S. Cvirka,
New Haven, Conn. $1.00
A. Paražinskienė,
Brooklyn, N. Y. 1.00
J. Kidolis,
New York, N. Y. 1.00
O. Čeplinskienė,
Ansonia, Conn. 5.00
J. Mašanauskas,
Binghamton, N. Y. 1.00
J. Voketaitis,
New Haven, Conn. 1.00
K. Bagdonas,
Brooklyn, N. Y. 1.00
P. Šaltenis,
Great Neck, L. I. 5.00
F. Urbonas,
Maspeth, N. Y. 1.00
J. Shultz,
Woodhaven, L. I. 1.00
V. Krikščiūnienė,
Baltimore, Md. 1.00
J. Barnath,
Maspeth, N. Y. 1.00
K. Ramutis,
Bridgeport, Conn. 5.00
J. Lukas,
Passaic, N. J. 2.00
P. Grisaitis,
Brooklyn, N. Y. 1.00
J. Pocius,
Semsbury, Conn. 1.00
J. Genaitis,
Woodhaven, L. I. 2.00
D. Lenkevičius,
Laurel Hill, L. I. 1.00
A. Lauruška,
Brooklyn, N. Y. 1.00
F. Saranka,
Paterson, N. J. 1.00
J. Šiugždinis,
Worcester, Mass. ..... .50
A. Gudaitis,
Brooklyn, N. Y. 1.00
A. Pilkonis,
New Britain, Conn. 1.00
A. Šinkūnas,
Brooklyn, N. Y. 1.00
J. A. Grivertas,
Kearny, N. J. 1.25

Visiems aukotojams tariamas nuoširdus ačiu.

Radijo koncertas Newarke

Balandžio 26 d. Newarke, Lietuvių salėje, 180-2 New York Ave. Newarko Lietuvos Garsai radijo draugija ir choras rengia koncertą, kuriame bus statoma operetė "Brolžudys." Pradžia lygiai 4 val. po pietų. Įžanga 55c., o rezervuotos vietos 80c. su mokesčiais.

Koncerto rengimui vadovauja Newarko radijo programos vedėjas J. J. Stukas.

SPAUDĖ — ŽMONIJOS AUKLĖTOJA

RADIJO ŽINIOS

J. J. Stukas
Radijo programos vedėjas

J. J. STUKAS, Jr.

Lietuvių radijo programos per WBNX vedėjas

Per Stuko radiją pereitą šeštadienį, Velykos buvo gražiai paminėtos. P-lė Matuliūtė, Amerikoj gimusi ir augusi lietuvaitė, labai gražiai deklamavo, kas visiems patiko. St. Urbonas, baritonas iš Hillside gražiai giedojo velykines giesmes. Edv. Šulckiukas iš Kearny puikiai pagrojo armonika. Stuko programa buvo įdomi ir visiems patiko. Taip pat Stukui pranešė telegramomis, laiškais ir per telefoną. Stukas yra Amerikoje gimęs ir augęs jaunuolis, 18 metų amžiaus. Paremkime šį jaunuolį. Jis remia ir platina Lietuvos vardą ir balsą. Antrašas: 196 Oliver Street, Newark, N. J.

M. A. J.—Klausytojas.

Man teko pirmą kartą apsilankyti pereitą pirmadienį Elizabethe. Elizabethiečiai man labai patiko. Jie tikri patriotai, remia kitas kitą ir vieningai dirba lietuvių naudai.

Newarko moterys vėl pradėjo rengti "surprise parties." Jau rodos mums visiems jos nusibodo. Ne tik gimtadieniams, bet ir varduvėms pradėjo jas rengti. Susipraskite, moterėlės. Dabar karo laikas. Naudokite savo laiką geriems tikslams. Raudonasis Kryžius reikalauja daug pagalbos. Padėkite jam ir būkite tikros, garbingos Amerikos moterys.

Petronelė Boreikaitė, žinoma Newark ir apylinkėje lietuvaitė, paskelbė savo sužiedotuves su amerikonišku kareiviu. Giliai tikim, kad jiems pasiseks ir visi lauksime vestuvių, kurios įvyks birželio mėnesį. P-lė Boreikaitė yra gerai žinoma kaip ir lietuviška gražuolė ir visuomet dalyvauja lietuviškuose parengimuose. Newarkiečiai linki jai ilgiausių metų ir geriausių pasekmių gyvenime.

ATSIŲSKIT TIK 1 DOLERĮ
ir gausit naujų ir girdėtų
20 dainų knygelę su gaidom

SVIRPLĮ

Dainos lengvos, tinkamos parėse, bankietuose, piknikuose ir savo namuose

Svirplys
495 Grand St., Brooklyn, N. Y.

PARDUODAMA

Parsiduoda namas, — 10 Cady St., Amsterdam, N. Y. Namas 1 šeimynos — 8 kambariai, pigus ir patogus, vidurv miesto. Kreipkitės aukščiau pažymėtu adresu. (3)

TARZANAS IR TARZELĖ

Edgar Rice Burroughs

Baltasis žmogus vardu Baskom, kuris misterišką džiunglių gražuolę norėjo nužudyti, sėdėjo prie liepsnojančios ugnies ir galvojo ar jam pavyks surasti Tarzelę ir įvykdyti savo planus.

Tuo tarpu džiunglių gražuolė, kurią netikėta ugnis taip suintrigavo, vis arčiau ir arčiau ėjo prie savo nežinomo priešo.

Tarzanas taip pat artindamasis prie paslaptingos ugnies staiga išgirdo revolverio paleistą šūvį. Tarzanas pajuto, kad netoli nuo jo yra pavojus!

Džiunglių karalius Tarzanas šoko pirmyn ir pasileido per pavojingą mišką į tą pusę, iš kurios pasigirdo netikėtas mirties ženklas.

toliau—
žiūrėkite
kitame
Vienybės
numery